71STE JAARGANG No. 9160 — WOENSDAG 27 OCTOBER 19[illegible]

Amigoe di Curaçao

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Uitgave: N.V. Paulus-drukkerij, Willemstad, Curaçao

Hoofdredacteur: A. G. Jansen — Kantoor: Consciëntiesteeg 27-29. Telefoon: Redactie 3858. Administratie 3550. Abonnementsprijs: Curaçao, Bonaire, Aruba, Suriname, Bovenwinden f 2.50. Buitenland f 3.— per maand (bij vooruitbetaling)

Statuut neemt laatste horde

Nederlandse Senaat bekrachtigt met 34 tegen 4 stemmen onze autonomie

Grondwettelijke questies mogen historische betekenis niet verduisteren

's Gravenhage. — Ongeveer vier uren besteedde de Eerste Kamer aan de behandeling van het Statuut en is nu aan het Regeringsantwoord toe, dat hedenochtend 10.30 uur Nederlandse tijd begint. De indruk van toehoorders is, dat minister Kernkamp niet zeer wordt bedreigd door de oppositie, die voornamelijk bestond uit prof. Molenaar, die namens de vier V.V.D.-leden zich tegen het Statuut verklaarde, na een uitvoerige uiteenzetting van zijn grondwettelijke bezwaren op het stramien van de V.V.D.-fractieleider Oud destijds in de Tweede Kamer. Hij stelde echter duidelijk in het licht, dat dit het enige bezwaar tegen het Statuut is, dat ook door de V.V.D. overigens hartelijk kon worden toegejuicht, maar waarbij de grondwettelijke bezwaren voor hem en zijn geestverwanten onoverkomelijk zijn. In zoverre week prof. Molenaar af van zijn collega Oud, da hij niet aandrong op heropening van het overleg met de Rijksdelen over art. 5 juncto 55 van het Statuut in het licht van art. 217 en 218 Grondwet.

„KNAP STUK WERK"

Met deze vier van de V.V.D. zullen tegenstemmen de twee communisten. Vermoedelijk — maar nog niet voor 100% zeker, al ziet het er op het ogenblik wel naar uit — zal het aantal tegenstemmers bij deze zes blijven. Wel deelde de woordvoerder van de K.V.P., mr Kropman, mede, dat één lid van zijn fractie dezelfde bezwaren heeft als de V.V.D.. Deze bezwaren las mr Kropman, die zich namens alle overige K.V.P.-fractieleden sterk voor het Statuut verklaarde, voor, omdat bedoelde tegenstander van de K.V.P. momenteel ziek is. Aangezien de stemming vrij zeker vandaag zal geschieden en de zieke (vermoedelijk de heer [illegible]) dan nog wel niet aanwezig zal zijn, wordt de vereiste 2/3 meerderheid dus ruim gehaald.

Economisch balspel

Ook prof. Gerretson verklaarde van ganser harte voor te zullen stemmen, zij het dat ook hij nog wel enige staatsrechtelijke bezwaren heeft. Overigens, aldus dr Gerretson, moeten we de zaak reëel bezien: we moeten zorgen, dat het moederland en de West aan elkaar verdienen; de basis van samengaan moet zijn het wederzijds belang en het Rijksstatuut is niet anders dan een middel, waardoor we elkaar economisch de bal kunnen toewerpen.

De heer Geugjes van de Communistische Partij herhaalde de opmerkingen van zijn geestverwanten in de Tweede Kamer, dat Suriname en de Antillen, ondanks het Statuut, nog niet van het koloniale juk worden verlost en dat de Staten-Generaal in werkelijkheid de wetgevers van het Koninkrijk blijven, en ziet als primair doel het veilig stellen der belangen van de Koninklijke Nederlandse Petroleum Maatschappij.

Verschillende sprekers kantten zich tegen het zo sterk de nadruk leggen op grondwettelijke bezwaren en bestreden eveneens op staatkundige gronden hetgeen hun tegenstanders hadden aangevoerd. De heer de Dreu (P.v.d.A.) stelde de zaak het scherpst door te zeggen, dat de historische betekenis van de aanvaarding van het Statuut wordt verduisterd door de aandacht, welke wordt besteed aan de kwestie van art. 213 Grondwet. Dit, aldus spreker, kan slechts schade doen aan het wederzijds vertrouwen, waarin straks de practijk der uitwerking van de Statuutbepalingen haar levenskracht moet vinden.

De heer Algera (A.R.) vond het Statuut een knap stuk werk, waarin tegenstrijdige belangen van drie zo uiteenlopende Rijksdelen op gelukkige wijze tot elkaar waren gekomen. „Men zou iemand eens voor de taak moeten stellen om een Statuut te maken, waarin de Afrikaanse Goudkust, Denemarken en de Canarische eilanden zouden moeten samengaan, en daarmee is dit werk te vergelijken", zei hij.

De Volkspartij voor Vrijheid en Democratie heeft zich tenslotte niet van haar standpunt laten afbrengen door de zoals gewoonlijk knappe en doorwrochte rede van minister Kernkamp, waarvoor ook de V.V.D.-woordvoerder prof. Molenaar later getuigde grote waardering te hebben. Prof. Molenaar stelde daarbij nogmaals uitdrukkelijk op de voorgrond het zeer te betreuren, dat constitutionele bezwaren voor hem en zijn geestverwanten aanvaarding van het Statuut onmogelijk bleven maken. Is — aldus prof. Molenaar — het Statuut eenmaal bevestigd, dan zijn wij genoeg democratisch om er ons loyaal achter te scharen en ons te verheugen over de totstandkoming ervan.

De tweede termijn

In de tweede termijn, na de rede van prof. Kernkamp, die zich in hoofdzaak bepaalde tot een herhaling van de weerlegging der V.V.D.-bezwaren, kreeg prof. Molenaar van de katholieke mr Kropman nettemin te horen, dat hij nooit iets heeft, waarmee hij de regering van dienst kan zijn en altijd naar iets zoekt, waarmee hij haar te lijf kan gaan, hetgeen spreker een bedenkelijk bedrijf achtte. Hij, met de Partij van de Arbeid, de Anti-revolutionnairen en de Christelijk-Historische, bleven dan ook, gesteund door minister Kernkamp, op het standpunt staan, dat er geen strijd bestaat tussen het Statuut en de Grondwet.

Prof. Gerretson liet zich niet uit de tent lokken.

De tegenstemmen bleven beperkt tot die van de aanwezige V.V.D. en communisten, welke laatsten, evenals prof. Gerretson, in tweede termijn niet meer het woord gevoerd hebben. Toch had men op de perstribune wel verwacht, dat prof. Gerretson zich uit zijn tent zou laten lokken door de woorden van minister Kernkamp, die in de gisteren door prof. Gerretson betoonde tegemoetkomende houding jegens het Statuut aanleiding vond terug te grijpen op enige woorden van mr Gerretson in het debat van verleden jaar, toen prof. Gerretson immers had gesproken over het „versjaggeren van het Koninkrijk in een New Yorkse hotelkamer" en iets in de richting van landverraad had gesuggereerd. Heden zei minister Kernkamp, hoewel verheugd te zijn, dat prof. Gerretson een veldslag in een bloemencorso had omgezet, dat wat eenmaal publiekelijk is gezegd, voor hem bleef bestaan, zolang het niet publiekelijk is teruggenomen. Zoals gezegd, heeft prof. Gerretson hierop niet gereageerd.

Minister Kernkamp sloot zich in het begin van zijn rede volgaarne aan bij de door de Eerste Kamer toegezwaaide woorden van lof aan de Surinaamse en Antilliaanse delegaties op de R.T.C. en aan 's ministers medewerkers, die aan de totstandkoming van het Statuut in een vroeger of later stadium hebben meegewerkt. Hij onderschreef de woorden van de heer Pollema (C.H.), dat ook hier niet de letter beslissend is, maar de geest, die de onderhandelingspartners heeft bezield.

De minister stelde tegenover de opmerking van de heer Algra (A.R.), dat het Statuut te vernuftig is opgesteld en in alles wil voorzien, dat de oorspronkelijke Rijksgrondwet 206 artikelen telde tegen het oorspronkelijke ontwerp-Statuut 32 en dat dit getal toch weer tot 61 aangroeide als gevolg van het overleg met de delegaties.

(Vervolg op pagina 2)

Prof. Kernkamp, de Minister van Minvor, heeft een zeer belangrijk aandeel gehad in de tot standkoming van het Statuut, dat hedenochtend zijn bekroning vond, doordat de Eerste Kamer der Staten Generaal met 34 — 4 stemmen het Statuut aanvaardde. Een saluut aan het adres van Z. Exc. Minister Kernkamp is hier zeker op zijn plaats.

Plechtige bevestiging Statuut

's-Gravenhage. — Hoewel de procedure van de bevestiging van het Statuut door H.M. de Koningin en de afkondiging in de drie landen nog onderwerp van overleg tussen de regeringen der drie Rijksdelen uitmaakt kan — naar het A.N.P. verneemt — worden aangenomen, dat de richtdatum voor de bevestiging medio-December is. Bij de plechtige bevestiging zullen afvaardigingen uit Suriname en de Antillen tegenwoordig zijn. Op een nader vast te stellen datum na de bevestiging zal de afkondiging in de drie landen geschieden. De vaststelling van deze datum zal ten dele afhangen van het tijdstip der verkiezingen.

RECHT TOT HET HART

te zijn tegen de waan van een dag — De grondwet behoort een rem

„Open deur naar grote toekomst"

aldus Mr. I. C. Debrot

Naar aanleiding van de aanname van het Statuut door de Eerste Kamer in Nederland hebben wij ons tot Mr I. C. Debrot gewend, om zijn mening over deze historische beslissing te vernemen. Desgevraagd deelde hij ons het volgende mede:

Uiteraard ben ik zeer verheugd over de aanvaarding van het Statuut door de Eerste Kamer der Staten Generaal.

Na de goedkeuring in de Tweede Kamer, na de buitengewoon vlotte en spontane aanvaarding door de Staten van de Nederlandse Antillen met algemene stemmen en na de ratificatie in Paramaribo, is het resultaat van heden in Den Haag als het ware de laatste hand aan het reeds opgetrokken bouwwerk van het Koninkrijk der Nederlanden.

Hiermede is een politiek-staatkundige periode voor de Antillen afgesloten en een nieuwe ingeluid, waarin de volle verantwoordelijkheid voor al onze daden op ons zelf neerkomt. Hiervan dient een ieder zich bewust te maken, als ook van het feit, dat het in grote mate van bestuur en wetgeving gedurende de eerstkomende vier jaren zal afhangen, of onze plaats van evengeschiktheid in het koninkrijk en volledige zeggingschap in eigen aangelegenheden [illegible] ons een zegen, dan wel een vloek zal zijn.

Immers met een Regering en een Volksvertegenwoordiging, die tegen haar taak niet opgewassen zijn, hun plichten verwaarlozen en geen voldoende overwicht noch moed bezitten om de gemeenschap — zo nodig — op haar plichten te wijzen en zelf daarin voor te gaan, zouden de Antillen snel bergafwaarts glijden.

Persoonlijk ben ik zeer optimistisch en heb vertrouwen in het oordeel van het volk, dat binnenkort over de wetgeving en het bestuur gedurende de komende periode gaat beslissen. Dit volk heeft immers reeds duidelijk kunnen zien, wie zijn taak serieus opvat; wie plichtsbesef, verantwoordelijkheidsgevoel en capaciteiten bezitten — en conform zijn oordeel zal het volk beslissen.

De mogelijkheden, die het Rijksstatuut biedt, moet de nieuwe Regering na 15 November met overleg en kennis uitbuiten.

De uitvoering der verschillende bepalingen moeten de Regering en de Volksvertegenwoordiging met spoed en loyaal bevorderen.

De reorganisaties, voortvloeiend uit het Rijksstatuut, dienen ook zo snel mogelijk plaats te vinden. Ik denk in het bijzonder aan het na het Statuut onhoudbare Ministerie van Overzeese Rijksdelen in de huidige vorm. — Ik denk aan de figuur van de Gevolmachtigde Minister — Ik denk aan onze medezeggingschap in Koninkrijksaangelegenheden — Ik denk aan een effectieve behandeling van de defensie-problemen. — Ik denk tenslotte aan de cultureel-economische samenwerking, die in ieder geval anders en beter moet gebeuren dan dit nu geschiedt.

Er moet ontzaggelijk veel gebeuren en er is enorm veel te doen. Maar het is mooi, opbouwend werk, waardoor de Antillen een ereplaats in het Koninkrijk kunnen winnen.

Na de verklaring van de Duitse tandarts Fritz Echtman voor het gerechtshof van Berchtesgaden: Adolf Hitler is dood, werd deze kroongetuige van alle kanten bestormd door fotografen. Echtman wilde echter niet gefotografeerd worden en trok bij het verlaten van het gerechtsgebouw een jas over zijn hoofd. Het gerechtshof van Berchtesgaden houdt zich momenteel met het opstellen van de officiële doodsverklaring van de Fuhrer bezig. Echtman wist voor dit gerechtshof het gebit van de Fuhrer als echt te identificeren.

Luchtvaart overeenkomst getekend

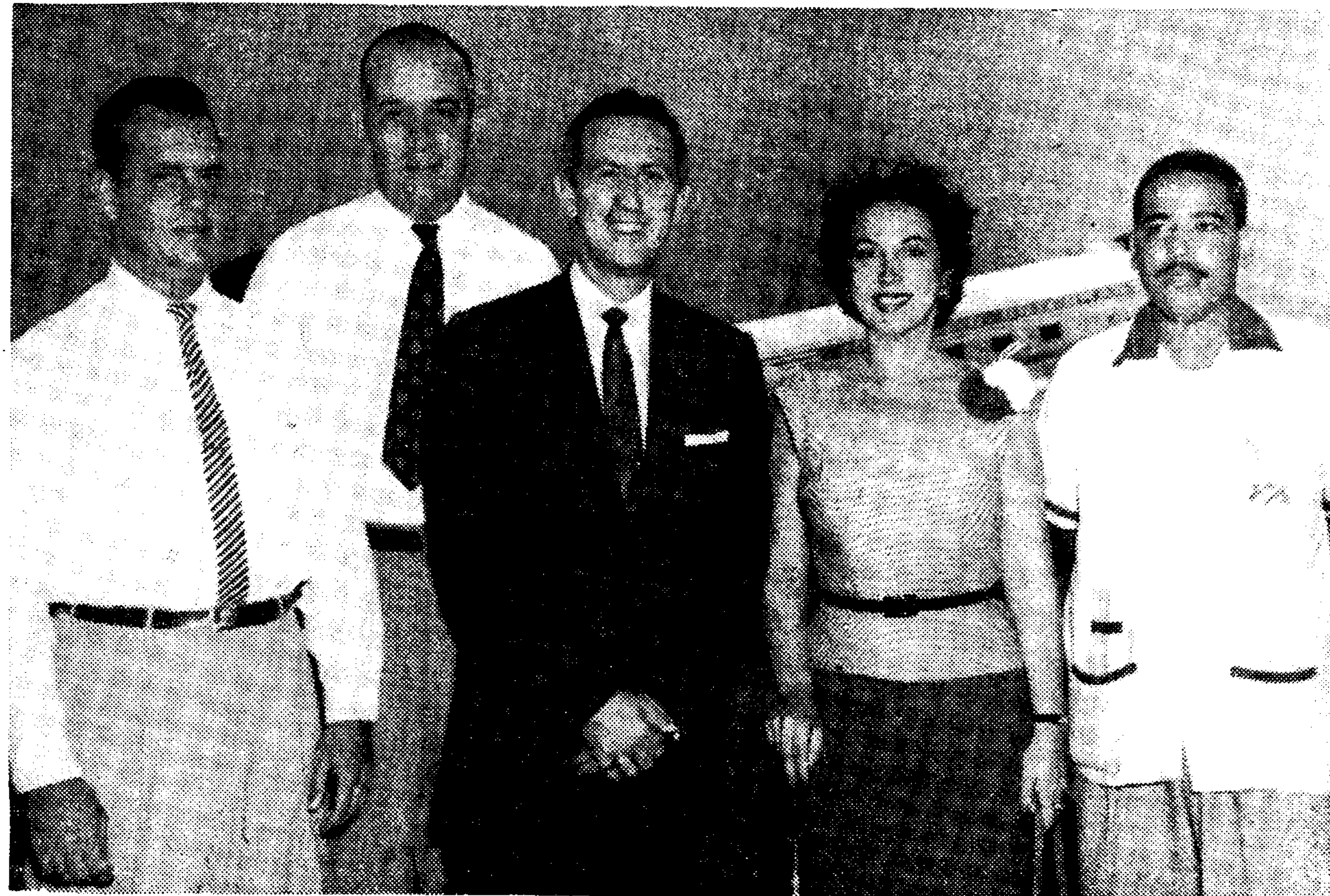
Per Super-Connie naar Caracas

Caracas. — De luchtvaartovereenkomst tussen Nederland en Venezuela is gistermiddag te Caracas ondertekend.

Indien het verdrag spoedig in de Venezolaanse Staatscourant wordt gepubliceerd en dus kracht van wet krijgt, zal vermoedelijk de KLM reeds per 1 November, bij de inwerking treding van de nieuwe dienstregeling, twee maal per week met de Super Constellations de luchthaven van Caracas aandoen. De route van deze vluchten loopt dan van de Azoren, via Trinidad voor een technische landing en Maiquetia naar Curaçao.

Het luchtvaart-accoord verleent de KLM geen rechten om op Barcelona te vliegen, terwijl de diensten op Miami en tussen Aruba en Venezuela rechtstreeks beperkt worden.

Londen. — De BBC is van plan om twee verschillende televisiediensten in te stellen en om binnen de tien jaar 97 procent van de bevolking van het Verenigd Koninkrijk in staat te stellen haar televisieprogramma's op te vangen.

De „Amigoe" meldde gisteren de aankomst van de operazangeres Mollie Knight, van de San Carlo Opera Co., die verschillende avonden voor de „mike" van radio Hoyer zal zingen. Op bovenstaande foto, die bij de aankomst van de gevierde zangeres werd genomen zien wij v.l.n.r. de heren Posner, detailman van Hubert Salas & Co., Lopez Henriquez, onder-directeur van genoemde firma, Lucio, supervisor van „Lederle" en echtgenoot van Mollie, Mollie Knight en de heer Hernandez van Radio Hoyer.

Twee journalisten als Marsbewoners op stap

Onverwachte avonturen in buurt van Toulouse

Toulouse. — Twee journalisten van het Parijse weekblad „Samedi Soir", zijn er onlangs in „Marspakken" en een als vliegende schotel vermomde auto op uitgetrokken om de waarde van ooggetuige-verslagen van de verschijning van geheimzinnige voorwerpen te toetsen.

Uitgerust met Bengaals vuur en lichtgevende raketten van verschillende kleuren, reisden zij 's nachts door dorpjes van het Franse land, in de omgeving van Toulouse.

Door het geluid en het licht van het vuurwerk wekten zij de bewoners, waarna zij zich uit de voeten maakten en in hun „vliegende schotel" verdwenen.

Om hun experiment te voltooien begaven de journalisten zich overdag in hun gewone kleding naar de dorpen, waar zij tevoren als bewoners van een andere wereld waren opgetreden.

De personen, die zij ondervroegen, gaven vaak uiteenlopende antwoorden. Sommigen hadden „reuzen" gezien, anderen dwergen van een meter twintig. Weer anderen spraken van vreemde voorwerpen, die zij hadden waargenomen.

In één dorp was het avontuur bijna slecht voor de journalisten afgelopen. Nadat de bewoners door acht raketten waren gewekt, kwam een woedende boer naar buiten, zwaaiend met een houweel. Deze aardbewoner bleek voor niets of niemand bang te zijn, want hij stormde op de indringers af zonder tot staan te worden gebracht door de verblindende zaklantaarns of het koudvuur van de Marsbewoners. Andere boeren sloten zich bij hun voorman aan, gereed voor een klopjacht. De journalisten wisten zich echter nog net in veiligheid te brengen. Door het afschieten van een groene raket stimuleerden zij het vertrek van een ruimtevoertuig.

Roozenburg leidt in wereldkampioenschap dammen

IJmuiden. — De negende partij van de match om het wereldkampioenschap dammen tussen Huisman en Roozenburg, waarbij Roozenburg met wit speelde is na 54 zetten van wit remise gegeven. Roozenburg leidt thans met 11 tegen 7 punten.

Moordende liefde

Walterhausen. — Een verpleger in een ziekenhuis te Walterhausen in Thüringen heeft vier zieken door vergif om het leven gebracht en is deswege ter dood veroordeeld.

De man was tot deze misdaad gekomen in de hoop, dat een der artsen van het ziekenhuis voor de dood der patiënten verantwoordelijk zou worden gesteld. Arts en ziekenverpleger waren namelijk verliefd op dezelfde verpleegster.

Catania. — Tankauto's van de stad Catania op Sicilië zullen binnenkort de straten van de stad sproeien met water met lavendel, jasmin en bergamotolie. Catania organiseert een „geurenweek" om touristen te trekken.

Selassie in Londen

Keizer Haile Selassie tijdens zijn bezoek aan Londen. Z.K.H. zat aan aan een diner in Mansion House.

PAA boekt wereldrecords

New York. — Een DC-6b van de „Pan American Airways" heeft de afstand van Detroit in de Verenigde Staten naar Prestwick in Schotland, 3750 mijl, afgelegd in 10 uur en 40 minuten. De vlucht over de Oceaan van Gander op New Foundland naar Prestwick duurde 5 uur en 5 minuten.

Hierdoor zouden volgens de PANA twee wereldrecords zijn gevestigd.

Aanslag op Nasser

Alexandrie. — Op luitenant-kolonel Gamal Abdel Nasser, de Egyptische minister-president, zijn vandaag enkele schoten gelost, toen hij in Alexandrie een menigte toespraak. De premier bleef ongedeerd. De dader werd ontwapend en gearresteerd. Naar verluidt, zouden vijf schoten zijn gelost op de 36 jaar oude premier.

Nader werdt gemeld dat hoewel de aanslag op Nasser mislukte, de Soedanese minister van verbindingen Mirghany Hamza aan de handpalm werd gewond terwijl Achmed Badr, secretaris van de „bevrijdingsbeweging" een wond aan de schouder opliep.

De vader van Nasser viel flauw, maar de premier vervolgde zijn toespraak alsof hij niets gemerkt had van de tien schoten, die waren afgevuurd.

De massavergadering waarop hij sprak werd gehouden ter gelegenheid van de ondertekening van het Brits-Egyptische accoord over het Suez kanaal.

Volgens latere berichten is de pleger van de aanslag een tinslager uit Cairo, Mahmoed Abdel geheten, van wie bekend is dat hij lid is van de Mohammedaanse Broederschap.

Behalve de aanvaller zijn nog enkele anderen gearresteerd.

Bij de eerste schoten werd de electrische kabel voor de verlichting naar de officiële tribune geraakt. Door het intreden van de duisternis is vermoedelijk het leven van de premier gered. Nasser zocht dekking achter het spreekgestoelte.

Te Cairo zijn huiszoekingen verricht in de woningen van enkele leden van de Mohammedaanse Broederschap.

Zesde graaf van Ducie zoekt naar een woning

Zijn kasteel en zijn woning zijn tot gevangenissen gedegradeerd

Londen. — Volgens de Engelse traditie is de woning van een man zijn kasteel, maar dat gaat niet altijd op. De graaf van Ducie moest namelijk op zoek naar een woning gaan omdat zijn kasteel een gevangenis is. Zijn huis trouwens ook. Het Britse ministerie van Binnenlandse Zaken heeft beide na de Tweede Wereldoorlog overgenomen en er gevangenissen van gemaakt, waardoor de zesde graaf van Ducie, die zojuist uit Australië is gekomen, moet trachten een ander onderkomen te vinden.

Deze week is de 36 jaar oude edelman, wiens voorvaders meer dan een eeuw geleden naar de binnenlanden van Australië trokken, teruggekomen om de uitgestrekte landerijen te inspecteren die nog steeds in het bezit van zijn geslacht zijn.

Hij had deze landerijen alsmede de titel van zijn oom geërfd. Deze oom heeft vóór zijn overlijden een bitter gevecht geleverd om te voorkomen, dat Tortfield Castle en Falfields Manor tot gevangenissen gedegradeerd zouden worden, maar tijdens de Tweede Wereldoorlog is het met de beide meer dan 200 jaar oude bouwwerken toch zover gekomen.

De vijfde graaf van Ducie had na verloop van tijd ingezien dat zijn strijd tevergeefs moest zijn en had zijn rechten op de gebouwen afgestaan en zich geheel geconcentreerd op zijn grote bezittingen in Australië.

De omliggende landerijen zijn echter familiebezit gebleven en de zesde graaf Basil Howard Moreton, is met zijn vrouw en zoontje teruggekeerd om die te beheren.

Tot de bezittingen van de graaf behoort een grote suikerrietplantage in Queensland.

Hij zal mogelijk zijn Australische eigendommen van Engeland uit beheren, tussen de twee landen heen en weer gaan reizen of zijn bezittingen in Engeland van de hand doen.

Sithoc-fair in zicht

Regen kan fair-gangers niet verdrijven

Willemstad. — Sithoc zal een grote fair organiseren, teneinde op deze wijze ... gelden te komen voor de bouw van een sportstadion op Veeris. Wie de ... toespraken van frater Andreas en de heer J. Kion heeft gehoord, zal ... zeker van de noodzakelijkheid van het komende stadion overtuigd zijn. Dit ... komt immers in een der volksrijke buurten aan de rand van de stad, ... recreatie voor de jeugd totaal ontbreekt.

... zal men reeds sym... tegenover deze fair staan. Het ... heeft echter wel met pech te ... Oorspronkelijk zou de fair ... gehouden op het daarvoor bij ... geschikte Zuikertuintje. Helaas ... plaats door de hevige re... geheel onder water komen te ..., waardoor het onmogelijk werd ... de fair hier doorgang te doen vin... Er werd uitgezien naar een ... geschikte plaats. En dank zij ... genoeg te waarderen medewer... van het Bestuurs College werd ... plaats gevonden in de nieuwe ... van de Nieuwe Haven. Het comité ... nu zeker van, dat de regen tijdens ... fairdagen geen spelbreker kan zijn ... voor de fairbezoekers zal het ... geruststelling zijn te weten, ... zij geen regen behoeven te vrezen. ... fair zal zeker een der meest suc... fairs worden, die tot nu toe ... gehouden. Er zijn tal van attracties ... waarmee het publiek zich kan verma... en waarop wij nog terugkomen. Al... mooie en lieve meisjes van het ei... werken aan het welslagen van de ... mee, dus het kan niet anders dan ... worden. Er zijn twee prima ...orkesten van eigen bodem te be..., hetgeen in de accoustiek-vol... de stemming direct op een ...punt zal brengen. Er wordt nog ... in aanmerking komen... personen en bedrijven onderhandeld ... ook ferryboten worden ingescha... Het ligt dan in de bedoeling om ... deze boten muziek ten gehore te brengen, zodat elke bezoeker direct in ... juiste stemming arriveert.

U zult straks op de komende Sithoc-Fair uw geld kunnen laten rollen, maar U zult bij thuiskomst ook kunnen zeggen, dat U nog maar zelden zo veel plezier voor Uw geld hebt gehad.

En als U dan bovendien nog de overtuiging hebt aan een mooi sportief doel te hebben meegewerkt en Uw steentje te hebben bijgedragen tot de opvoeding van de jeugd, dan zult U er helemaal geen spijt van hebben. Let in de volgende dagen goed op het verdere nieuws over de komende grote Sithoc fair, welke wordt gehouden op Vrijdag, 29, Zaterdag, 30 en Zondag 31 October a.s..

Surinaams Ph.-orkest hedenavond voor Radio Hoyer

Willemstad. — Hedenavond 19 uur zal voor Radio Hoyer een uitzending plaats vinden van enkele orkestwerken, die door het S.Ph.O. zijn gespeeld tijdens het tournee. De volgende nummers worden ten gehore gebracht: Alceste Ouverture van Von Glück, Ouverture Fledermaus van Johann Strauss, Lustspiel Ouverture van Kélér-Béla en de Rhapsody in Blue van Gershwin.

„Ons dagel jks brood" in JPF-club

Willemstad. — Morgenavond 20.00 uur wordt vertoond de film:

„Ons dagelijks brood" een superproduct van J. Arthur Rank. (Hollandse tekst).

Geromio, een Italiaans immigrant, werkt in het bouwbedrijf. Ziet een familiefoto van een zijner vrienden en raakt smoorlijk verliefd op zijn oudste dochter genaamd Annunziata. Spoedig laat hij haar in Amerika overkomen en huwt haar. Als eis voor dit huwelijk had zij gesteld: een eigen huis, hoe klein dan ook.

Kort na het huwelijk begint Annunziata te sparen voor haar huisje maar dan doemt een depressie in het bouwbedrijf op. Annunziata wordt intussen moeder van drie kinderen, en van het reeds opgespaard bedrag wordt lustig geteerd.

Na veel ontberingen te hebben geleden vindt Geromio weer een groot karwei en andermaal begint Annunziata te sparen. Dit zeer onregelmatig, aangezien Geromio Intieme relaties gaat aanknopen met een zekere Kathleen.

Als voorman op het werk, drijft hij zijn ondergeschikten als slaven, bij zijn familie is hij ongenietbaar.

Nadat een zijner ondergeschikten op het werk een ongeluk oploopt, merkt hij dat het verkeerd gaat, hij geeft Kathleen de bons, gaat naar zijn ondergeschikten toe en vraagt hun om vergiffenis, terwijl hij het thuis met zijn vrouw bijlegd.

Onder het werk valt Geromio bij het storten van cement in een stortbak en komt jammerlijk om. Door de rechtbank wordt zijn vrouw schadeloos gesteld voor het leven van haar man, en krijgt hiervoor duizend dollars. **Hierdoor kan zij eindelijk haar eigen huis** aanschaffen.

De omstandigheden waaronder en de ontberingen der immigranten worden u in deze film op overduidelijke wijze getoond.

Als voorfilm gaat een super-Hollandse klucht getiteld: *„Boer Pietersen schoot in de roos"*.

Bedoelde films zijn aan de Club welwillend afgestaan door de Filmliga — Curaçao.

***Zó boeiend is nu* PANORAMA**

...Panorama biedt voor een elk wat ... een keur van verhalen, rijkelijk ...geïllustreerd, doet ons de zorgen van ... dag vergeten. Wij vinden een ar... waarin de snelheidsrecords op ... water bereikt nogmaals de revue ...

...Donald Campbell zal de poging wagen om het snelheidsrecord, dat nu ... Amerikaanse handen is, in Engelse handen te doen overgaan. Een van ... dramatische gevolgen van de oorlog is wel de geschiedenis van een vrouw, die van de dood van haar man ... officiele overlijdensacte krijgt, ... trouwt om vele jaren later te ontdekken, dat haar eerste man nog leeft. ... emigratie van bruidjes naar Canada is een herhaling van de geschiedenis. Reeds ten tijde van Koning Louis XIV gingen duizenden Franse ... naar Canada om er de verbintenis van hun leven te sluiten en dit ... omstandigheden, die weinig met liefde op het eerste gezicht te maken hebben dan wel met een zakelijke overeenkomst. Dit moge overigens wel ... de gestelde vragen blijken, die „zij" ... „hem" stelt.

...Fred van Gelderen is in Nederland de grote „papierman", duizenden boeken, kranten, weekbladen, enz., worden gedrukt op zijn papier; interessant is het artikel over Z.M. de ...

Naast het feuilleton, de kinderrubriek, Sjors en Sjimmy, moppen ,een kruiswoordpuzzle, een kort verhaal en nog enkele artikelen meer, biedt Panorama weer voldoende leesstof om ... eens echt uit te zijn.

Curacao gaat voor fl. 725.000 wegen bouwen

Willemstad. — De kosten van onderhoud van wegen en riolen worden op de Begroting 1955 als volgt geraamd:

Schoonmaken en onderhoud riolen	f. 50.000,—
Onderhoud onverharde buitenwegen 2e district	,, 75.000,—
Onderhoud onverharde buitenwegen 3e district	,, 75.000,—
Onderhoud verharde buitenwegen	,, 50.000,—
Onderhoud verharde stadswegen	,, 60.000,—
Oppervlaktebehandeling George Maduroweg	,, 9.000,—
Oppervlaktebehandeling van Engelenweg	,, 15.000,—
Oppervlaktebehandeling Mahaaiweg (ged.)	,, 6.000,—
Oppervlaktebehandeling Theaterstraat	,, 12.000,—
Oppervlaktebehandeling Koningin Wilhelminabrug met toeritten	,, 10.000,—
Verbetering Prinsenstraat	,, 12.500,—
Verbetering Marktstraat	,, 7.500,—
Verbetering Nieuwstraat	,, 15.000,—
Oppervlaktebehandeling Jan Noorduinweg	,, 20.000,—
Oppervlaktebehandeling Rooseveltweg vanaf Schottegatweg tot Sta. Maria	,, 24.000,—
Oppervlaktebehandeling Schottegatweg vanaf Groot Kw. tot Rio Canario	,, 36.000,—
Verbetering Arikokweg op Plantersrust	,, 40.000,—
Verbetering van Leeuwenhoekstraat	,, 52.000,—
Verbetering Eyck van Voorthuizenweg bij van Leeuwenhoekstraat	,, 15.000,—
Oppervlaktebehandeling Boerhavestraat	,, 6.000,—
Oppervlaktebehandeling van Slobbeweg, van Eyck van Voorthuizenweg tot Brionplein	,, 25.000,—
Verbetering Hendrikstaeg-Hanisteeg	,, 10.000,—
Verbreding met betonbanden en oppervlaktebehandeling van de weg Sta. Rosa-Montagne	,, 100.000,—
Totaal is een bedrag ad	f 725.000,—

Bedrijfsongeval op Pletterij

Willemstad. — Gistermiddag drie uur heeft zich op de werf van de Pletterij Nederhorst een bedrijfsongeval voorgedaan. Een electriciën was op het terrein een zekeringskast gaan controleren. Hiervoor gebruikte de man een zelfgemaakte testlamp, die bestond uit een lamp, een fitting en twee draden. Er ontstond kortsluiting, een steekvlam schoot naar buiten, welke de electriciën aan beide onderarmen ernstig verwondde. Het slachtoffer werd naar het hospitaal overgebracht.

Met motorvlet buitengaats

Willemstad. — Drie Noorse zeelieden van het tankschip „Beaufighter" waren naar het gehucht Monte Carmelo gegaan en hadden daar zitten drinken. Edoch, toen het op betalen aan kwam, bleek, dat de heren geen geld hadden. De politie wilde hen naar hun schip overbrengen, maar constateerde, dat de tanker reeds buitengaats lag. Met de vlet van de Havendienst werden de zeelieden aan boord gezet. De kapitein betaalde hun schulden.

Chris Chattaway, de Britse hardloper, nam met een uitstekende tijd van 15 min. 51,6 sec. revanche op de Russische loper Vladimir Kuts, die de houder is var het Russisch wereldkampioenschap. Op de 5000 meter in White City zien wij de Engelsman de Rus voorbijsnorren.

Eerste Kamer aanvaardt Statuut

(Vervolg van pag. 1)

Op de vraag van de heer Algra, of Suriname en de Antillen zich niet ten onrechte aan verantwoordelijkheid onttrekken, als zij geen interesse betonen in Nieuw Guinea, antwoordde de minister, dat, als Suriname en de Antillen niet over Nieuw Guinea willen meespreken, dit nog niet een aangelegenheid van Nederland wordt; het blijft Koninkrijksaangelegenheden. Nederland treedt dan ook voor het Koninkrijk en het staat Suriname en de Antillen volkomen vrij te bepalen, in welke aangelegenheid van het Koninkrijk zij willen meespreken.

De heer Geugjes (C.P.N.) kreeg ten antwoord, dat het Statuut niets te maken heeft met de loonpolitiek van de Antilliaanse olie- en de Surinaamse bauxietmaatschappij en niet in het leven is geroepen om deze maatschappijen zekerheid te verschaffen voor de handhaving van een laag loonpeil. Bovendien, aldus de minister, handhaven beide maatschappijen een hoog loonpeil en voor de welvaart in die landen kan men Suriname en de Antillen slechts toewensen, dat deze bedrijven nog lange jaren voor deze landen kunnen blijven behouden. De minister had overigens geen illusie, dat hij de communisten zou kunnen afbrengen van hun caricaturale voorstelling, dat het Statuut de handhaving van het kolonialisme beoogt.

Noodzakelijk kwaad

Tegen de sprekers, die hun leedwezen hadden betuigd, dat het feit van het bereiken van overeenstemming ietwat wordt overschaduwd door het debat over de vermeende strijdigheid met de Grondwet, zei spreker, dat dit moet worden beschouwd als een noodzakelijk kwaad en dat men vooral niet het oog moet sluiten voor het feit, dat het Statuut na de bevestiging ervan door H.M de koningin dan toch maar kan gaan werken.

Het korte debat in tweede termijn beperkte zich in hoofdzaak tot een debat tussen voor- en tegenstanders in de Kamer en, nadat de Kamer het Statuut met 34 tegen 4 stemmen had aanvaard en voorzitter Jonkman had geconstateerd, dat het Statuut de vereiste meerderheid met 2/3 der uitgebrachte stemmen ruimschoots had gehaald, mocht minister Kernkamp ettelijke gelukwensen in ontvangst nemen van Kamerleden, die van alle kanten op hem toe kwamen.

De aanwezigen

Aan de ministerstafel waren aanwezig de ministers Drees en Kernkamp. Op de gereserveerde tribune werden opgemerkt, mr dr Pos, de procureur-generaal van de Nederlandse Antillen, mr Ellis, de dames Debrot, Pos en Kernkamp, welke laatste altijd aanwezig is, als haar man bij een onderwerp betrokken is, de heren Jonkers, Van Helsdingen en Van der Peyl van de directie West-Indië van het ministerie van Overzeese Rijksdelen, benevens de heer L.A. Lauriers, oud-vice-president van de Staten van Suriname.

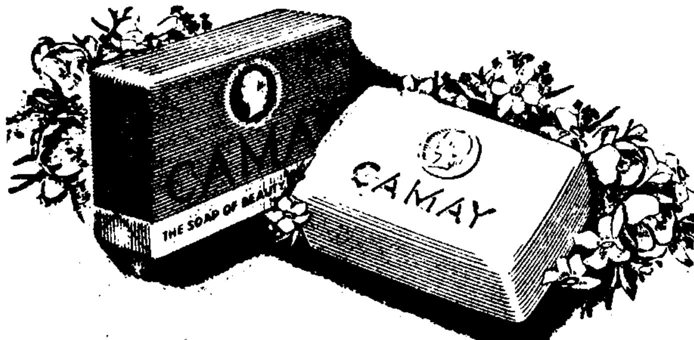
Dekking nadelig saldo Wetenschappelijke Balans

Willemstad. — Ingevolge artikel 94 der Eilandenregeling, zullen de annuiteiten, welke blijkens de weterschappelijke balans aan de Pensioenfondsen verschuldigd zullen zijn ter dekking van het na 1 Januari 1950 ontstane tekort in die fondsen, worden verdeeld over de Nederlandse Antillen en de eilandgebieden in de verhouding, welke op de datum van de wetenschappelijke balans, waarin e grootte van het tekort wordt vastgesteld, bestaat tussen de pensioengrondslagen van de deelgenoten in de fondsen onderscheidenlijk werkzaam voor de Nederlandse Antillen en voor ieder der eilandgebieden.

Het ligt in de bedoeling de wetenschappelijke balans naar de toestand perultimo 1954 op te maken, zodat het wenselijk wordt geacht om thans reeds, in afwachting van de vaststelling van de bijdrage van dit eilandgebied tot dekking van het te verwachten tekort een bedrag op de begroting te brengen. Volgens opgave van de Pensioenfondsen zou het eilandgebied Curaçao gedurende 10 achtereenvolgende jaren f. 186.000,— moeten bijdragen.

Rustig verkeer

Willemstad. — Het verkeer was gisteren zeer rustig. Een P.V. werd uitgedeeld, een waarschuwing en twee lichte aanrijdingen zijn behandeld.

WEST-END:
„100 little mothers"; 19.00 en 21.00 uur.

CINELANDIA:
„White lightning"; 19.00 en 21.00 uur

ROXY:
„El error de estar vivo"; 19.00 en 21.00 uur.

CARIBE:
„You got to stay happy" 20.00 uur

REX:
„Beachhead"; 20.00 uur

ROYAL:
,Girls from pleasure island', 20.00 uur

SUFFISANT-THEATER:
„Danger woman" 20.00 uur

WIT GELE KRUIS:
De nachtdienst wordt waargenomen door zuster Witmarsen, Nieuwindstraat 22a, tel 3773.

APOTHEKEN:
De nachtdienst wordt waargenomen *in Otrabanda* door *Botica Central*, Breedestraat 45, tel. 3281, in *Punda* door *Botica Excelsior*, Herenstraat 4, tel: 2004

Van de Rechtbank

Willemstad. — Voor het Gerecht in de Eerste Aanleg verschenen hedenochtend drie personen, die de uitspraak van de rechter moesten aanhoren van een tegen hun gevoerde rechtszaak.

J.R.V.R. werd in een huis aangetroffen door twee agenten. Deze man staat bekend als een leugenaar van het beste soort. De eis was 6 maanden onvoorwaardelijk, zonder aftrek. De uitspraak luidde 7 maanden met aftrek.

C.V.M. hoorde hedenochtend, dat hij wegens diefstal tot een jaar met aftrek was veroordeeld.

H.D.M., die ook wegens diefstal voorkwam, had de vorige zitting, waarin zijn zaak werd behandeld, zes maanden met aftrek, met onmiddellijke gevangenneming tegen zich horen eisen. De rechter vonniste hem tot 5 maanden met aftrek.

Wegens verduistering moet J.M.F. drie maanden (met aftrek) gaan zitten. Deze uitspraak is conform de eis.

AUTOBUS IN DE FIK

Willemstad. — Onlangs verscheen in de „Amigoe" een berichtje over een autobusje, dat in brand was gestoken. Hedenochtend werd deze, enigszins vreemde zaak voor het Gerecht in de Eerste Aanleg behandeld. Het busje is het eigendom van de ijskastenreparateur G.

De eigenaar wilde het busje verkopen, echter, toen hij het ten verkoop aan de fa. Mauricio aanbood, in ruil voor een nieuwe wagen, kreeg hij er maar ƒ 1400.— voor daar het motorblok was gescheurd. De bus was verzekerd voor ƒ 3.000.— en tegen brand voor ƒ 4000.—.

Beklaagde J. verklaarde dat hij op herhaalde opmerkingen en aandrang van de heer G. het busje in brand heeft gestoken Hij zou hiervoor ƒ 50.— krijgen. De heer G. ontkende het echter. „Men kan soms wat uiten wat men niet meent," zei hij. G. verklaarde verder dat hij zich niet kan herinneren het bedrag van ƒ 50.— genoemd te hebben.

Getuige v.d.V., procuratiehouder van de N.E.N. gaf enige uitleggingen tot beter begrip van de verzekeringen. De zitting duurt voort.

Mariachi's aangekooen

Willemstad. — Hedenochtend zijn de Mexicaanse zangers en guitaristen, de „Mariachi's Penjamo" op Curaçao aangekomen. Zij logeren in het Park Hotel. Hedenavond treden zij op in het Cinelandia theater.

Vernielzucht

Willemstad. — Een eigenaar van een glanzende Buick deed aangifte van vernieling van de voorruit van zijn auto De wagen stond voor zijn woning geparkeerd in de Penstraat.

Zelfmoordpoging verijdeld

Willemstad. — Op de Nieuwe Havenweg sprong een 19-jarig meisje gistermorgen om half negen te water met de bedoeling haarzelf van het leven te benemen. Het meisje werd op het droge gehaald door een jongeman, waarmede zij verkering heeft. Bij onderzoek bleek, dat het meisje ruzie gehad heeft met haar moeder. Zij is via het politiebureau naar huis gebracht

Krijgt Nederland binnenkort een officiele voetbalpool?

KNVB heeft wapen in strijd tegen Beroeps voetbalbond nodig

Het toverwoord voetbalpool is weer op het toneel van de Nederlandse sportwerled verschenen. Officieus weliswaar nog slechts, maar het is er dan toch maar weer. Het gebeurde in één der districtsvergaderingen van de KNVB, dat een afgevaardigde van een eerste-klasser, MVV uit Maastricht, wel eens het oordeel van deze vergadering wilde vernemen inzake een voetbalpool. Dat oordeel kreeg hij niet, maar hij hoorde iets, dat veel belangrijker was, namelijk de verzekering van de voorzitter, die tevens lid is van het bondsbestuur, dat dit onderwerp reeds een punt van overweging uitmaakt bij dat bondsbesuur.

Voorstanders menen, dat met de inkomsten het peil van de hele sport verbeterd zou kunnen worden

Niet alleen die afgevaardigde van MVV, niet alleen de aanwezigen in die vergadering, maar naarmate het gerucht zich verspreidde de gehele Nederlandse sportwereld keek verrast en zonder overdrijving mogen wij zeggen, dat thans veler harten vol verwachting kloppen.

Een paar jaren geleden nog slechts was die voetbalpool het onderwerp van vele gesprekken en van vele geschriften. Men wees nadrukkelijk op het buitenland. Op Zwitserland en Zweden voornamelijk, waar men een voetbalpool heeft onder leiding en supervisie van de staat en waar ongeveer de helft van de totale opbrengst ten goede komt aan de gehele vaderlandse sport. Dus niet alleen de voetbalsport

Nederlandse Sportbrief

profiteert ervan, nee, er worden uit de opbrengst ook gelden beschikbaar gesteld voor de aanleg van sintelbanen en voor de bouw van zwembaden en sportzalen. Het nieuwe stadion te Lausanne, dat in Juni werd geopend met wedstrijden om het wereldkampioenschap voetbal, werd vrijwel geheel gebouwd met gelden uit de voetbalpool. Dat de gymnastiek in Zwitserland op zo'n hoog peil staat en tot zelfs in de kleine dorpen wordt beoefend, is evenzeer mede te danken aan de voetbalpool.

Sport werd terzijde geschoven.

Enige jaren geleden gingen er stemmen op in Nederland, die ijverden voor precies zo'n pool. Men bepleitte de instelling daarvan op grond van het feit, dat de regering zich bij de sportbeoefening vrijwel geheel afzijdig houdt en niet de minste steun verleent. Zwembaden en turnzalen vielen onmiddellijk onder de bouwwerken, die werden verboden, toen een nieuw bouwplan van Nederland werd ontworpen. De sport werd achteloos terzijde geschoven als zijnde het minst belangrijk. Woonhuizen, banken, raadhuizen e.d. moesten er komen en pas als die er in voldoende mate waren en men weer vrijelijk kon beschikken over bouwmaterialen, kon men er eens aan gaan denken iets voor de sport te doen. In de sportwereld zelve stuitte dat natuurlijk op groot verzet. Natuurlijk was men gewoon, dat de regering zich afzijdig hield. Een ernstig verwijt had men de regering daarvan echter tot nu toe nog niet gemaakt. Men was er integendeel trots op, dat alles, wat Nederland op sportgebied had bereikt, louter en alleen door particulieren tot stand was gebracht en dat men tegen niemand „dank u zeer" behoefde te zeggen. Doch nù lag de zaak geheel anders en was men noodgedwongen afhankelijk van de regering. En toen deze nee zei, herinnerde men zich de Olympische Spelen van 1928 te Amsterdam. De regering gaf ook toen geen cent garantie en die Spelen zouden niet zijn doorgegaan, zo niet het publiek het geld bijeen had gebracht.

De totalisator of voetbalpool zag men nu als middel, dat uitkomst kon brengen en van verschillende kanten werd druk uitgeoefend op de KNVB. Het gebeurde in de periode, dat het Ned. Olympisch Comité zijn werkzaamheden ging uitbreiden en zich ging beijveren de aanleg van sportvelden te stimuleren. Het NOC nam die taak op zich en pakte het meteen ook stevig aan. Er ontstonden commissies, er kwam overleg met de Dienst Uitvoering Werken, de rijksinstantie, die werklozen te werk stelt en hen dus even goed sportvelden kon laten aanleggen, kortom er kwam de nodige actie en het werk had succes, maar de benodigde gelden ontbraken. En het was niemand minder dan de directeur van dit NOC, die op zeker ogenblik zich liet ontvallen, dat ook hij de invoering van een voetbalpool zag als het grote geneesmiddel voor alle kwalen van de gehele Nederlandse sportwereld.

K.N.V.B. was tégen

Edoch, er was de KNVB zelf, die juist op dat ogenblik een kruistocht ondernam voor het behoud van het amateurisme en die een voetbalpool, het wedden dus op het spel van de amateurs, als iets onzedelijks zag en volkomen in strijd met het amateurisme. De KNVB stelde zich te weer tegen alle voorstanders en had bovendien de wet achter zich, die elke vorm van „gokken" streng verbiedt, maar wel ruimte laat voor door de minister van justitie erkende loterijen. De staatsloterij bijvoorbeeld en loterijen voor een liefdadig doel.

Hoe het ook zij, er ontstonden wel enkele „wilde" voetbalpools, die prompt veroordelingen ten gevolge hadden van de rechter, maar de door velen wenselijk geachte, erkende pool kwam er niet. Het verluidde, dat de KNVB er aanvankelijk wel iets voor had gevoeld, maar dat toen spoedig was gebleken, dat tal van organisaties op charitatief gebied zich al bij voorbaat bij de regering hadden gemeld om steun uit een eventuele voetbalpool, zodat het gevaar dreigde, dat er voor de sport zelf bitter weinig zou overschieten. En dat zou dan de werkelijke reden zijn geweest van het verzet van de KNVB, ofschoon niemand daarvan ooit de bevestiging heeft gegeven of gekregen.

De Nederlandse voetballiefhebber was de enige, die zich niet bij een en ander neerlegde. Want talrijk waren en zijn de deelnemers aan Engelse en Belgische pools, ofschoon ook dit is verboden, en talrijk ook zijn de kleine onderlinge pools in fabrieken, kantoren en werkplaatsen. Bijna elk mens houdt op zijn tijd immers wel eens van een gokje! Het zou interessant zijn eens na te gaan, welke bedragen er zijn gemoeid met al deze clandestiene pooltjes. Men zou vermoedelijk tot ontstellende cijfers komen.

Pool weer actueel

Andermaal is dus die voetbalpool actueel geworden. De KNVB is overgegaan tot betaald voetbal, maar dat alleen is niet de oorzaak van de nu blijkbaar veranderde zienswijze. Er is de strijd tegen de Beroepsbond, die zich steeds meer toespitst en die het doen van belangrijke tegenzetten tot een dwingende noodzaak maakt. De KNVB moet iets van importantie doen om de gunst van het publiek, die gaat overhellen naar de Beroepsbond, terug te winnen. Met prestaties op het groene veld kan de KNVB dat de eerste jaren zeker niet en vooral niet, daar de Beroepsbond er alles op zet zoveel mogelijk goede spelers te kopen en daardoor de KNVB in het hart te treffen.

De invoering van een voetbalpool zou ongetwijfeld de belangstelling van het publiek weer naar de KNVB doen overhellen, omdat de niet erkende Beroepsbond dit wapen nooit kan hanteren. De KNVB zou daardoor tevens weer de sympathie kunnen verwerven van de gehele sportwereld, want in de meeste sportbonden weet men ternauwernood, hoe men de eindjes aan elkaar moet knopen. De voorzitter van de Zwembond heeft na de Europese kampioenschappen als zijn overtuiging doen uitkomen, dat men intensiever zal moeten aanpakken, wil men straks te Melbourne bij de Olympische Spelen enige kans op succes hebben tegenover de rest van de wereld. Maar dat aanpakken kost geld en geld heeft de Zwembond niet. Andere bonden staan er precies zo voor. Ook de KNVB zelf ondervindt aan den lijve, dat de gouden jaren voorbij zijn. Voor de eerste maal in zijn geschiedenis was er een tekort op de balans van het vorige en op de begroting voor het thans lopende jaar.

De KNVB heeft meer en betere kansen om aan geld te komen dan de andere bonden. Men kan bijvoorbeeld enkele clubs van wereldnaam uit het buitenland laten komen en, gelijk onlangs nog te Brussel gebeurde, laat ons zeggen het Hongaarse Honved laten spelen tegen het Engelse Arsenal of West Bromwich Albion. Dat trekt altijd, gelijk de KNVB uit ervaring weet, want nog altijd spreekt men met enthousiasme over de wedstrijd Middlesborough-Rapid, die ten bate van het Rampenfonds te Amsterdam werd gespeeld. Maar al heeft de KNVB dan zulke kansen, beter is toch nog altijd een vaste bron van inkomsten. En zeker nu de Vereniging van Eerste Klassers met toestemming en steun van het bondsbestuur een strijdfonds gaat vormen om de Beroepsbond de voet dwars te kunnen zetten. Dat kon in de naaste toekomst wel eens schatten gaan kosten, en die moeten ergens vandaan komen.

Het oplichten van het tipje van de sluier in die districtsvergadering kon daarom wel eens betekenen, dat de voorbereidingen voor een pool reeds in een vèrgevorderd stadium verkeren en dat men deze pool, maar dan toch vermoedelijk georganiseerd door de staat, binnen niet al te lange tijd tegemoet mag zien. Bij voorbaat kan de KNVB zich verzekerd weten van de steun van het Ned. Olympisch Comité Want dit Comité heeft de Olympische organisatoren te Melbourne reeds doen weten, dat men maximaal mag rekenen op 53 Nederlandse deelnemers, officials inbegrepen. Maar tot op dit ogenblik weet het nog niet, hoe het de gelden bijeen moet krijgen voor zelfs dit kleine ploegje.

Een voetbalpool zou ook voor dit probleem een zeer welkome oplossing betekenen, menen wij!

Wait and see!

B. M. Schilperoort

Krijgt Bep van Klaveren nog een kans?

Rotterdam. — Op 1 November zal te Rotterdam de revanchepartij gebokst worden tussen Bep van Klaveren en Terry Ratcliffe in het weltergewicht. Zoals bekend verloor van Klaveren onlangs de wedstrijd tegen de Engelsman toen de scheidsrechter wegens een oogwond van van Klaveren de strijd staakte.

Bep van Klaveren heeft besloten dat, mocht hij deze wedstrijd verliezen, het dan tevens zijn laatste partij zal zijn geweest. Mocht hij echter winnen, dan zal hij nog één wedstrijd boksen. Wordt hij als officiële uitdager voor de Europese titel erkend, dan is zijn vurigste wens in vervulling gegaan en zal de Europese titelstrijd het laatste gevecht zijn. Wordt zijn uitdaging niet aangenomen, dan zal zijn afscheidswedstrijd worden georganiseerd tegen een van de mede-candidaten voor het Europees kampioenschap.

Kankerverwekker in sigarettenpapier

New York. — In New York is bekendgemaakt, dat D.V. Lefemine, een chemicus, die werkzaam is op het kankerinstituut van Miami, een sterk kankerverwekkende chemische verbinding heeft gevonden in brandend sigarettenpapier.

De naam van de verbinding is 3,4 benzypyrene. Het is gebleken dat de verbinding bij muizen een zeer sterke kankerverwekkende werking heeft. Waarschijnlijk is het zelfs de krachtigste kankerverwekker bij muizen, die de wetenschap tot dusverre kent. Het is echter nog niet bekend hoe het menselijk lichaam op 3,4 benzypyrene reageert.

In chemische kringen waren de bedingen van Lefemine in grote trekken reeds enige weken bekend en zij hebben in deze kringen aanzienlijke opschudding verwekt. Uit statistieken is vroeger reeds gebleken, dat zich onder de lijders aan longkanker betrekkelijk weinig pijp- en sigarenrokers bevonden in vergelijking met het aantal zware sigarettenrokers.

Lefemine opperde de mogelijkheid om sigarettenpapier chemisch zo te prepareren, dat zich geen 3.4 benzypyrene als verbrandingsproduct zou kunnen vormen.

„Er zal nog veel research moeten worden gedaan, zo zeide Lefemine. Men zal o.m. ook moeten vaststellen of 3,4 benzypyrene en andere potentiële carcinogene agens in belangrijke hoeveelheden in tabak aanwezig zijn.

MONARCHIE BEDREIGD

EEN MOORD IN LIBYË

KONING IDRIS VAN LIBYE

Sinds het begin van deze maand heerst een gespannen toestand in het minst vermogende land ter wereld. Libye. Twee weken geleden werd een man doodgeschoten op een pleintje in Benghazi, dat nog overal de sporen van de oorlog draagt. Het was Sayid Ibrahim el Shalhi, de voornaamste adviseur van koning Mohammed Idris el Senoessi. De dader meldde zich korte tijd later bij de politie. Hij werd geïdentificeerd als prins Sharif Mohieddin el Senoessi, een neef van de Libysche koningin. Daags na de moord werd de staat van beleg afgekondigd. Koning Idris begaf zich Donderdag naar de Britse vesting Tobroek, riep de volgende dag kroonprins Rida bij zich en maakte Zaterdag officieel bekend, dat hij er niet aan dacht (a) om af te treden of (b) om naar Egypte te vluchten. Op het eerste gezicht lijkt het niet moeilijk om de problemen te doorzien van een land, waar de begroting het eindbedrag van een millioen nog niet haalt. Maar er zijn, bij nader inzien, toch tal van factoren, die de toestand ingewikkeld maken.

Libye is sinds 24 December 1951 een zelfstandige staat. Het bestaat uit drie delen. In de eerste plaats is daar de voormalige Italiaanse kolonie Tripolis, dat zes maal zo rijk is als zijn naaste concurrent, de vroegere Britse bezitting Cyrenaica. Nummer drie is de kleine Fezzan, in 1941 door de Franse generaal Leclerc veroverd.

Twee grote belangenconflicten beheersen het nationale leven in Libye. In de eerste plaats is er de tegenstelling tussen monarchie en parlementen. Het machtige Tripolis wenste, behalve zijn aandeel in een nationaal parlement, nog een eigen vertegenwoordiging. Het zette zijn wil door en uit armoede moesten toen ook de beide andere provincies een eigen parlement hebben. Koning Idris resideert per jaar achtereenvolgens in de drie provinciale hoofdsteden. Hij tracht oprecht een nationaal vorst te zijn, dus óók voor Tripolis, maar er is nu eenmaal niets aan te veranderen, dat hij stamt uit een voornaam geslacht van Berbers in Cyrenaica, in zekere zin een vreemde dus.

Vervolgens is er de botsing tussen de invloedssferen van de Britten en van de Amerikanen en Italianen. In Tripolis is een grote Italiaanse kolonie achtergebleven. Zij telt ongeveer 90.000 personen en dat is op een totale bevolking van nog geen 900.000 zielen een aanzienlijk percentage.

Deze Italianen zijn grote voorstanders van de toeneming van de Amerikaanse invloed in Libye. In Tripolis is ook de gigantische Amerikaanse luchtbasis Wetlusfield gevestigd. Koning Idris, die nu 65 jaar is, toont zich over het algemeen wat toeschietelijker voor de Britten, met wie hij al zo lang heeft samengewerkt en bij wie hij tijdens de jongste crisis ook onmiddellijk „rust" zich „voor zijn leverkwaal". Hij is zeer beslist gekant tegen het toekennen van al te veel macht aan de vroegere Italiaanse kolonisten en de vermoorde Shalhi diende hem hierbij van advies.

Eind September heeft het Libysche parlement pas na felle debatten het verdrag met Amerika goedgekeurd, waarbij de Verenigde Staten toestemming krijgen nieuwe bases in Libye te vestigen, in ruil waarvoor zij jaarlijks voor twee millioen aan technische en financiële steun zullen verlenen.

Prins Sharif, die in Egypte heeft gestudeerd, schijnt te behoren tot een groep felle nationalisten, die elke vreemde invloed afwijzen. Koningin Fatima heeft hem altijd als een eigen zoon behandeld.

Een ander incident ging aan de moord op Shalhi vooraf. De Italiaanse graaf Marzotto, die vroeger grote stukken van Libye heeft bezeten, wilde Benghazi bezoeken. De gouverneur van de stad, een neef des konings, gaf hem daar toestemming voor. Op 2 October werd de gouverneur door de koning geschorst en van al zijn titels vervallen verklaard. Shalhi werd voor deze maatregel verantwoordelijk geacht.

Of dat de reden is, dat hij door de prins werd doodgeschoten, is moeilijk te zeggen. Ook de stammen in Cyrenaica zagen het bezoek van de Italiaanse graaf met ongerustheid tegemoet. Toch herstelde koning Idris daags na de moord op Shalhi zijn neef als „wali", als gouverneur van Benghazi.

De situatie in Libye is verre van duidelk. Men kan globaal zeggen, dat koning Idris geconfronteerd wordt met een anti-monarchale, extreem-nationalistische stroming, die aanhangers telt onder zijn eigen familie. Wat de uitslag van deze krachtmeting zal zijn, valt op dit ogenblik nog niet te voorspellen.

Te veel lintjes

Den Haag. — Tijdens het afdelingsonderzoek van de ontwerpbegroting 1955 voor de Hoge Colleges van Staat en het kabinet der Koningin hebben verscheidene Tweede-Kamerleden de aandacht gevestigd op de op 30 April j.l. verleende koninklijke onderscheidingen. Het had hun aandacht getrokken, dat ditmaal het aantal onderscheidingen voor ambtenaren 880 bedroeg en voor particulieren slechts 830. De vraag rijst, of deze verhouding tussen ambtenaren en de gehele rest van Nederland wel als de juiste kan worden beschouwd. Zo hebben b.v. bij het ministerie van Financiën 49 ambtenaren een onderscheiding gekregen, waarbij het zeer opmerkelijk was, dat dat aan niet minder dan 10 hoofdinspecteurs der belastingen een onderscheiding werd verleend.

De olie-productie in Saoedi Arabië

's Gravenhage. — De ruwe-olieproductie in Saoedi Arabië in September bedroeg 28,25 millioen vaten. De hoeveelheid olie verwerkt in de raffinaderij van de Arabian-American Oil Company in Ras Tamura bedroeg in September 6.9 millioen vaten. De productie van ruwe olie in de eerste negen maanden van dit jaar bedroeg 261 millioen vaten en de door de raffinaderij verwerkte hoeveelheid 61 millioen vaten.

Marinebevorderingen

's-Gravenhage. — Bij Koninklijk Besluit zijn benoemd:

tot officier in de orde van Oranje Nassau, met de zwaarden (bij bevordering): de kapitein-luitenant-ter-zee A. P. Ferwerda en kapitein-luitenant-ter-zee van de technische dienst F. H. Köhler;

tot officier in de orde van Oranje Nassau de hoofdagent in vaste dienst bij het Koninklijk Instituut voor de Marine te Willemsoord V. Esbach, tot ridder in de Orde van Oranje Nassau met de zwaarden de luitenant-ter-zee van administratie der eerste klasse G. Jansen;

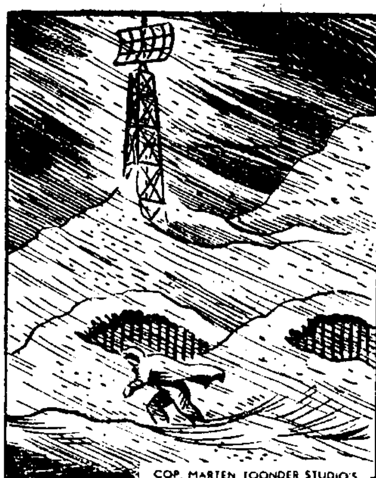
is verleend:

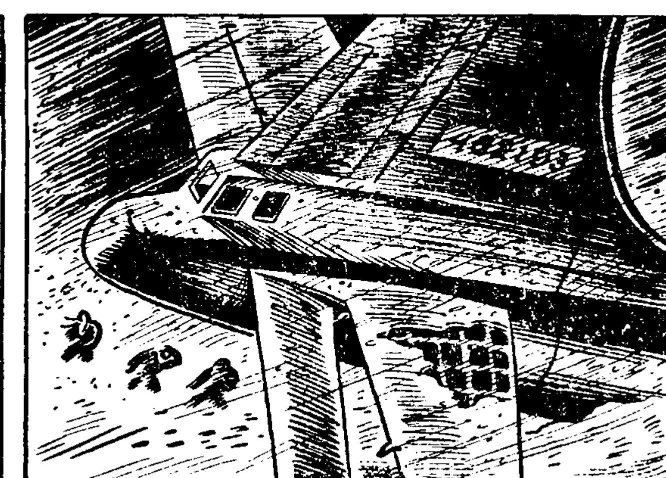
de eremedaille, verbonden aan de orde van Oranje Nassau, in goud, met de zwaarden, aan de opperschipper [illegible] Meens, in zilver, met de zwaarden, aan de sergeant-kok N. S. Visser, in brons, met de zwaarden, aan de korporaal-tamboer K. Kossen, en de militaire werkman S. Reurich.

Vergane glorie

Dumbarton. — Zo verdijnen Hitler's eigendommen — of liever gezegd: gebruiksvoorwerpen — over de wereld. Een sloep van Adolf's luxe-jacht, de „Grille", zal voortaan zorgen voor de post- en passagiersverbinding tussen Kirkwall en het eiland Shapinsay in de ruwe Noordelijke zeeën rond Schotland. Geen luxe-leventje voor de sloep van een luxe-jacht.

Avonturen van PILOOT STORM

655. — Hoezeer het de mannen van Shangri-La ook aan het hart ging, dat de reddings-actie uitgesteld moest worden, het was toch maar goed, dat Majoor Sullivan geen enkele kist had laten opstijgen, want nauwelijks tien minuten na ontvangst van de alarmerende tijding van de „Lonesome Polecat" werd de basis getroffen door de hevigste sneeuwstorm die de bezetting daar ooit meegemaakt had. Sierend joegen de vlagen over destartbanen en in korte tijd woei de sneeuw hoog op tussen de barakken. Aller gedachten gingen uit naar de elf arme kerels die ergens daarbuiten ten poroi waren aan de woede der elementen. Vole mijlen naar het noorden lag het weervliegtuig inderdaad gebroken terneer op de eindeloze ijsvlakte.

Deze jubileumvlucht van de B-29 was tevens zijn laatste. De „Lonesome Polecate" zou zich nooit meer verheffen om op te stijgen in de ijle poolluchten.

In folterende onzekerheid omtrent het lot van hun makkers ijsbeerden de piloten ongeduldig heen en weer in hun barakken, waar de storm met ijsige adem overheen blies. Sandra legde haar hand eens kalmerend op Arend's schouder. Deze „man van actie" was ongewoon rustig, maar het meisje kende haar piloot zo langzamerhand en zij begreep hoezeer dit gedwongen nietsdoen hem inwendig mertelde.

Straaljager bij Eindhoven neergestort

Eindhoven. — Gisteren maakte een straaljager van de vliegbasis Eindhoven buiten de bebouwde kom van Woensel een noodlanding. De piloot maakte een buiklanding. De bestuurder, kapitein-vlieger B. W. Schippers, werd zo zwaar gewond, dat hij nog voor zijn aankomst in het ziekenhuis te Eindhoven overleed. Het toestel kreeg waarschijnlijk motorstoring. De piloot seinde, dat hij het toestel zou afdraaien voor een noodlanding om te voorkomen, dat het toestel in de stad zou neerstorten. Dit lukte, doch het kostte hem zijn leven. Wel slaagde de piloot er nog in een buiklanding te maken. Het toestel had reeds zoveel hoogte verloren, dat het met zo'n smak neerkwam, dat de piloot ernstig werd gewond.

Plastic for ever

Buizen vervaardigd uit plastic worden in steeds grotere hoeveelheden gebruikt. Bedroeg in 1948 de verkoopswaarde in Amerika nog $ 500.000, in 1953 was dit gestegen tot $ 30 millioen.

Victoria Station 4.30 uur

door

Cecil Roberts

10)

Langer dan een uur stond hij daar, maar hij wachtte tevergeefs. Treurig gestemd keerde hij naar zijn kamertje terug.

Twee dagen later had hij meer geluk. Hij ontmoette haar op straat en toen zij hem herkende bleef zij staan en keek hem glimlachend aan. Zij vertelde hem dat zij Xenia heette en enig kind was. Toen Nikolas haar zei dat hij een paar dagen geleden tevergeefs naar haar had uitgezien, begon zij verlegen te blozen. Nikolas had nog nooit zulke mooie tanden gezien en zulke dromerige, donkere ogen. In weerwil van haar jeugdige leeftijd bezat haar gestalt ede proporties van een volwassen vrouw en haar sierlijke kleine oren, rose van kleur en prijkend met een paar teergetinte pareltjes, brachten hem in verrukking. Zij was als kellnerin in betrekking in een café in de Stadionstraat en iedere morgen vrij tot elf uur, doch des avonds pas om taalf uur.

„Dan kom ik je vanavond om twaalf uur halen om je thuis te brengen," zei Nikolas onmiddellijk. „Mag ik?"

Xenia lachte, maar gaf geen antwoord. En plotseling snelde zij weg, vlug en rank als een jonge ree, met een ondeugende flikkering in haar ogen en met een glimlach, die al haar blanke, volmaakt etanden liet zien. Die dag moest Nikolas meermalen aangepord worden door zijn chef. Dromend verrichtte hij zijn werk en het scheen een eeuwigheid te duren voor het negen uur was. Toen hij eindelijk vrij was snelde hij naar zijn kamer, verwisselde van kleding en haastte zich naar café Lycabettus in de Stadionstraat. Daar zag hij Xenia aan het werk. Bedrijvig liep zij heen en weer om de klanten te bedienen. Nikolas volgde haar met zijn ogen en liet geen blik van haar af, zolang zij in het café was. Terwijl zij achter verbleef zocht hij afleiding voor zijn groeiend ongeduld aan de roulettetafel, maar hij zette niet in. Hij was zuinig en afkerig van gokken.

Reeds lang had hij de macht van het geld leren kennen. Aan het geld had hij zijn betrekking in het restaurant te danken gehad. En hij droomde ervan eens een eigen restaurant te zullen bezitten. Daarom was hij zuinig. Xenia zou aan de kassa zitten. Of neen, liever niet. Hij kon Xenia beter in de keuken houden, dan werd hem ten minste de ergernis bespaard, dat zijn klanten familiaar deden tegen zijn vrouw. Zo droomde hij, terwijl hij daar zat te wachten.

Klokslag twaalf uur was Xenia vrij. Een paar minuten tevoren verliet Nikolas het café en bleef in de schaduw aan de overzijde van de straat haar komst afwachten. In de stilte van de avond kwam het hem voor, dat hij zijn hart hoorde kloppen. Het was een zoele Meinacht en nieuwe maan. Hij zag Xenia eindelijk verschijnen en spontaan nam hij haar hand en drukte een kus op haar vingertoppen. Zonder een woord te spreken wandelden zij de straat uit. Zij kwamen aan het Constitutionplein, liepen voorbij het koninklijk paleis en de koninklijke tuinen en stegen het terras op naar het oorlogsmonument, dat bewaakt werd door twee schildwachten, die wel wat op balletdansers leken met hun geplooide rokken en lange kousen.

Lange tijd stonden zij elkander zwijgend aan te staren. En gedurende deze ogenblikken werd Xenia zich eensklaps bewust, dat zij van deze jongen hield.

„Laten wij de Acropolis opgaan," stelde Nikolas plotseling voor.

„Zo laat nog?" vroeg zij bevreemd.

„Wat geeft dat — het is daar rustig en mooi."

Zij gaf er geen antwoord op, doch liep gewillig met hem mee. Zijn antwoord had haar enigszins verwonderd. Er waren nog tal van dansgelegenheden in de stad open en hij zou het vanzelfsprekend hebben gevonden, als hij haar daarheen meegenomen had. Maar nog nooit eerder had iemand haar voorgesteld om twaalf uur 's nachts de Acropolis te bestijgen, omdat het daar zo rustig was en mooi. Het vreemde van deze wandeling gaf haar een avontuurlijke gewaarwording. Hij was niet zoals andere Griekse jongens. Als hij haar aankeek, las zij iets vreemds in zijn blik — een stille devotie, die haar tegelijk roerde en min of meer onbehaaglijk stemde. Zij had liever dat hij gewoon deed en haar kuste, in plaats van die beschroomde houding tegenover haar aan te nemen.

Langzaam bestegen zij de slingerende weg naar de top van de Acropolis — een weg, geheiligd door de millioenen voetstappen van de Atheners der oudheid. De stad met haar flonkerend lichtgewemel zonk onder hen weg en vóór hen rees een grijze bergmassa omhoog, flauw belicht door de wazige schijn van de nieuwe maan. Elke plek hier had haar gewijde geschiedenis. Zij passeerden de Areopagus, waar Paulus van Tarsus de aanmatigende Atheners gepredikt had van hun onbekende God. Op de dag wemelde het op deze plaats van leeglopers en allerlei kooplieden. Er stopten overvolle bussen en taxi's met toeristen, die van hier de laatste steile helling beklommen naar de ingang van de propylaea met haar kolossale kolommen. Doch 's nachts was hier geen levende ziel te bekennen. Op de hoogte was het doodstil en slechts heel zwak drong het nachtrumoer van de stad uit de diepte tot hen door.

Aan de voet van het steile bastion, dat de tempel droeg der ongevleugelde Overwinning, namen zij plaats op een ingestort beeldfragment van marmer. Beneden hen lag de ruïne van het theater van Herodes Atticus. Voorbij de bocht in de weg verhief zich de galerij van het theater van Dionysius — een spookachtig bouwsel in de bleke maneschijn.

Xenia en Nikolas dachten echter niet aan de glorierijke geschiedenis van deze plaatsen. De overwinningen, nederlagen, jubelklanken en smarten van een dood volk, dat eens de vlammende toorts der beschaving verder droeg door de donkere wolken van vele eeuwen, waren hun niet bekend. Doch zij waren mensen als zij — onderworpen aan dezelfde driften en hartstochten. Hun bloed vloeide, zoals het in de grijze oudheid had gevloeid bij Daphnis en Chloë.

Zij zaten daar dicht tegen elkander en Nikolas huiverde van ontroering bij haar aanraking. Xenia's hand lag in de zijne en de toverkracht van dit uur sloeg hen in de ban van een afwachtend zwijgen. De nacht was zoel en vredig. De maan neigde naar de ondergang en raakte de bergtoppen reeds. Het was wonderschoon, dit ogenblik vol zalige verwachtingen.

Nikolas durfde eindelijk het zwijgen te verbreken. Hij sprak over zijn bezigheden in het restaurant en over zijn vooruitzichten.

„In de toekomst zal ik zelf baas zijn in een restaurant. Ik spaar er voor. En jij zult mij helpen bij het werk."

„Ik, zeg je?"

„Ja, jij, Xenia. Ik begin in de Koraistraat en het zal speciaal ingericht zijn voor Amerikanen en Engelsen. Dat zijn lui die nooit op geld kijken, als zij maar kunnen krijgen wat zij verlangen," antwoordde Nikolas. „Ik wou wel dat ik eens een kijkje kon nemen in New York of Londen. Dan zou ik mijn Engels beter kunnen leren en de gewoonten daar kunnen bestuderen. En als ik daar was geweest zou ik ook nog graag een tijdje in Parijs en Wenen willen zijn."

„Maar als je overal zou willen zijn, zou je nooit meer terugkomen," onderbrak Xenia hem haastig. „Uit Parijs zie je nooit iemand meer terugkomen. Ik zou het maar liever niet doen!"

Nikolas zweeg een ogenblik en liet zijn blik over de nachtverlichte stad gaan. „Ik zou wel moeten komen," zei hij eensklaps, even rustig als ernstig.

„Waarom dan? In Athene blijf je immers altijd even arm?"

„Ik zou terugkomen om jou, Xenia," antwoordde Nikolas.

Xenia lachte, maar toen zij die ernstige trek op zijn gezicht zag, verstomde haar lach. Het volgende ogenblik had hij haar wild tegen zich aangedrukt. Hij kuste haar mond en haar ogen en zij deed geen poging om zich uit zijn omhelzing los te maken. Nog nimmer had zij een zo gelukkig gevoel ondergaan als thans en toen zij die nacht scheidden, spraken zij opnieuw af voor de volgende avond. Zondagsmiddags — toen zij allebei vrij waren — maakten zij een uitstapje buiten de stad. Zij brachten een idyllische dag door op Daphni, waar zij picknickten in de dennebossen en dromend uitgestrekt lagen tussen de bloemen — op een plekje vanwaar zij een schoon uitzicht hadden op een oude kerk met een witte, eikelvormige torenspits, die verscholen lag tussen donkere cypressen.

Twee maanden later kocht Nikolas een ring voor Xenia. Het kostte hem zijn spaarpot van drie maanden. Toen hij die ring aan haar vingers schoof, sprak hij geen woord, maar zij nam hem aan en hun verloving was dus bezegeld. Nikolas was de hemel te rijk. Hij aanbad haar, maar zijn geluk was niet helemaal onderverdeeld. Xenia verdiende meer geld dan hij. Zij was in staat alles te kopen, waarin zij zin had. Zij droeg mooie kleren en was zeer vrijgevig. Zelfs hun verteringen wilde zij vaak betalen en het kostte hem strijd om haar dat te beletten. Dat verkwistend omspringen met geld gaf hem vaak een ongelukkig gevoel. Hij bespaarde zich elk persoonlijk genoegen om zijn geld te bewaren, teneinde eens zijn eigen restaurant te kunnen openen en het verdroot hem, dat Xenia die spaarzin niet bezat. Volgens haar was het geld er slechts om het uit te geven aan de genoegens, die men er voor kon kopen.

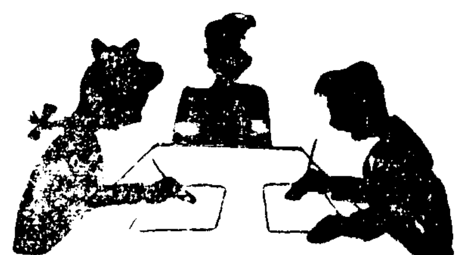
„Spaar je dan helemaal niet voor later?" vroeg hij haar eens.

„Sparen! Wat zou ik kunnen sparen?" vroeg Xenia op haar beurt.

Hij zou haar graag geantwoord hebben, dat zij heel wat geld over kon sparen, als zij minder uitgaf aan haar japonnen en aan haar kapsel. En had zij ook niet eens honderd drachmen betaald voor een flesje odeur? Maar hij zei er niets op, zijn trots verbood het heb. Want dan had hij ook moeten zeggen, dat zij samen des te eerder hun restaurant konden openen en trouwen, als zij spaarde, en hij wilde niet, dat zij zou denken, dat het hem om haar geld te doen was. Afgezien daarvan was er nog een andere reden, waarom hij haar niet terecht wilde wijzen. Bij het eerste harde woord kwamen de tranen in haar ogen en daar kon hij niet tegen. Xenia scheen uitsluitend op de wereld te zijn gekomen om te zingen en te lachen en om de mensen te verlustigen met haar schoonheid en haar mooie kleren.

III

De zomer verstreek voor de verliefde Nikolas als een heerlijke droom, waaruit echter in October een wreed ontwaken volgde. Het toeristenseizoen was achter de rug en het restaurant waar hij werkte had zijn diensten niet langer nodig. Nikolas werd ontslagen en het gelukte hem niet een andere betrekking te vinden. De winter, die toen volgde, was een nachtmerrie voor hem. Al zijn gespaarde geld teerde hij in. Xenia wilde hem graag helpen, doch zijn trots verbood hem geld van haar aan te nemen. Hij bewoonde een klein schemerig kamertje zonder verwarming en omstreeks Kerstmis was het ontzettend koud in Athene. Hij bracht ellendige dagen en weken door en aan de winter scheen geen einde te komen. Een paar maal had hij het geluk behulpzaam te mogen zijn bij het tafeldienen in het huis van een rijken Engelsman, die verbonden was aan de Engelse legatie. Wordt vervolgd

AMIGOE VAN DE JEUGD

MOEDERS verjaardag

Truusje van Heusden zat stil voor zich uit te kijken. Ze dacht aan haar moeder, die volgende week jarig zou zijn en voor wie ze graag iets moois wilde kopen. Al een paar dagen had ze iedere avond voor ze ging slapen in haar bedje liggen denken aan een cadeautje, maar ze had nog steeds niets gevonden.

„Ach, je koopt maar wat", had haar oudere broer gezegd. Ja, hij had gemakkelijk praten. Hij was bakkersleerling bij Jansen en verdiende al echt geld. Truusje had zelf ook wel een paar gulden, maar die zaten in haar spaarpot, die helemaal afgesloten was. En nu was het vervelende, dat moeder het sleuteltje van die spaarpot bewaarde. Als ze wat geld aan moeder zou vragen, zou moeder natuurlijk willen weten, waarvoor ze het nodig had en dan was het cadeautje geen verrassing meer. Nu was het natuurlijk wel gemakkelijk om een paar kwartjes aan haar vader te vragen, maar Truusje was vast besloten, zèlf iets voor moeder te doen.

Toen ze de dag vóór moeders verjaardag uit school thuiskwam, wist ze plotseling, wat ze haar moeder de volgende dag zou geven.

Zij had een mooi plannetje gemaakt, maar omdat het geheim moest blijven, vertelde ze er niemand iets van.

De volgende morgen stond Truusje heel vroeg op. Buiten en ook in huis was het nog muisstil. Het was dan ook pas half zeven. Vlug waste zij zich, trok haar jurk aan, kamde haar haren en liep zachtjes naar beneden. Er was nog niemand wakker en Truusje hoopte maar, dat ze allemaal nog een uurtje bleven slapen. Ondertussen ging zij moeder verrassen. Uit de keuken haalde ze vlug stoffer en blik en een stofdoek en toen ze de stoelen aan de kant had gezet, ging ze ijverig aan het werk. Moeder deed de kamer altijd met een electrische stofzuiger, maar daar durfde de kleine Truusje niet aan te komen. Toen de kamer keurig netjes was, ging Truusje weer naar de keuken en kwam terug met alles wat er voor het ontbijt nodig was. Voorzichtig legde ze het witte laken over de tafel en hierop zette ze netjes de bordjes, de broodschaal, de vleesschaaltjes, de jampot en de theekopjes. Met de messen, die naast de borden werden gelegd, moest ze natuurlijk erg voorzichtig zijn, maar het liep gelukkig goed af. Na een kwartiertje was alles kant en klaar. Het was buiten helemaal niet donker meer en toen Truusje de tuin in keek, kreeg ze weer een ideetje. Ze liep naar buiten en plukte wat bloemen, die ze in een vaasje bij moeders bord zette. De tafel was nu werkelijk heel mooi. Opeens hoorde Truusje boven gestommel. O, ze waren vast wakker geworden. En ja hoor, even later hoorde Truusje boven praten en toen ze naar de gang liep, zag ze vader en moeder met haar broer de trap afkomen.

Truusje liep naar moeder toe, gaf haar een zoen en feliciteerde haar met haar verjaardag.

„Nou, dan zal ik eerst maar even het ontbijt klaarmaken", zei moeder, terwijl zij naar de kamer ging. „Dat hoeft niet moeder", zei Truusje. „Dat heb ik al gedaan, kijk maar eens binnen."

Moeder deed de deur open en keek nieuwsgierig naar binnen. Ze schrok er werkelijk een beetje van en vroeg Truusje, waarvoor ze dat gedaan had.

„Dat is mijn cadeautje", zei Truusje. „Ik heb geen geld en daarom heb ik zelf maar een cadeautje gemaakt".

Moeder vond het prachtig en ze bedankte haar ijverige dochter echt hartelijk.

Van vader kreeg moeder een schitterende armband en van haar zoon een taart, die hij zelf gebakken had. Het werd een mooie dag; iedereen was even blij en gelukkig. En toen moeder die avond Truusje naar bed bracht, zei ze: „Ik ben niet iedere dag jarig, maar ik zou wát graag elke dag zo'n mooi cadeautje krijgen, als je me vanmorgen gegeven hebt. Want meisjes, die thuis goed helpen, worden flinke grote kinderen, waar de moeders maar wat trots op zijn."

Hamid: DE DAPPERE

Sjeik Hamid en zijn bediende. Pepi, volgen een bende woestijnrovers tot in hun schuilplaats in een ruïnenstad. Hier ontmoeten ze een oude man, met wie ze bevriend raken. Als ze gevangengenomen worden, weet de oude zich in een geheime tunnel te verbergen.

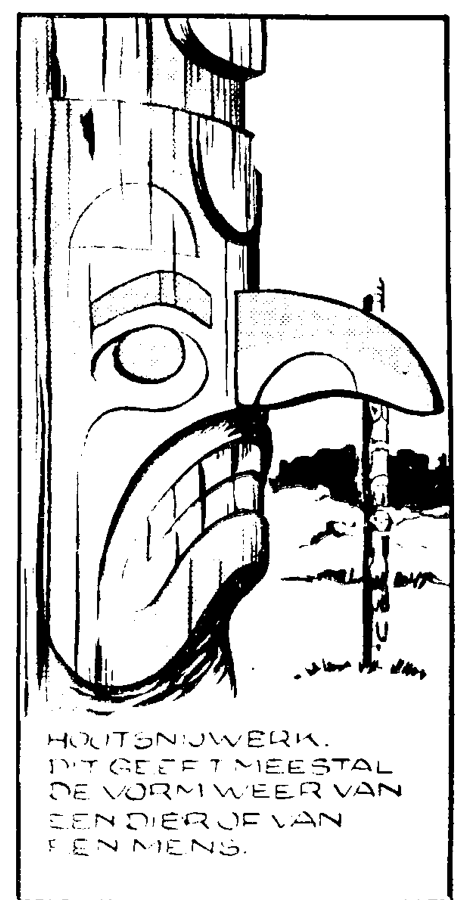
ONZE WONDERE WERELD

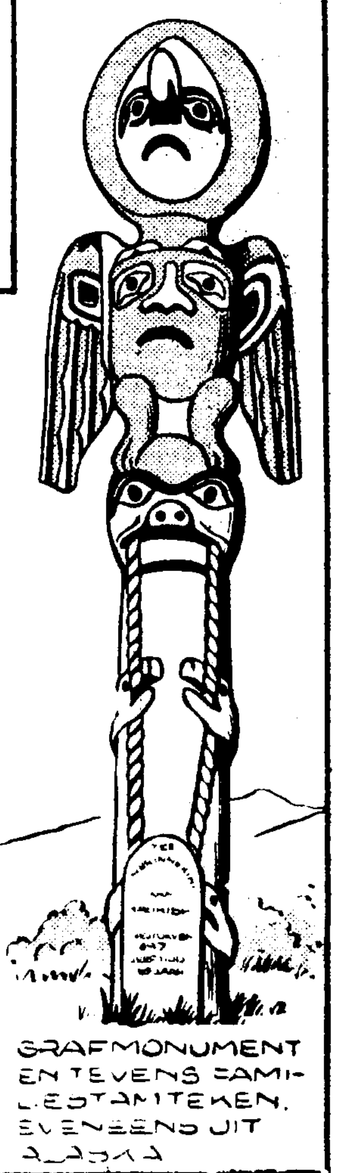
DE TAAL VAN HET STAMTEKEN

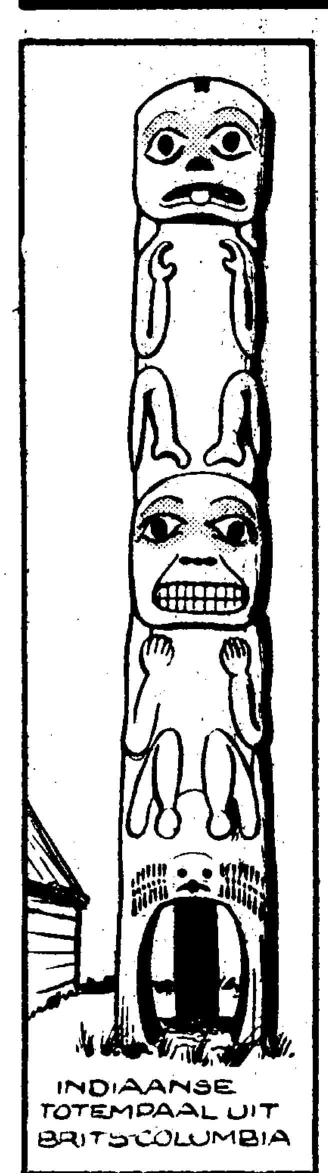
FAMILIES EN GROEPEN BIJ VERSCHILLENDE VOLKEREN VERENIGDEN ZICH TOT EEN "STAM", DIE ER EEN OF MEER ZINNEBEELDEN OP NAHIELD IN DE VORM VAN EEN TOTEMPAAL.

LEERRIJKE LESSEN

DE MAN EN DE GANS

Er was eens een man die echt een buitenkansje had. Hij bezat een gans.

Niets buitengewoons, denken jullie. Maar...... die gans legde gouden eieren. Elke dag een ei van zuiver goud.

Die man had dus alle reden om erg tevreden te zijn, maar...

De hebzucht kreeg hém te pakken. Hij vond het eerst erg leuk, dat hij elke dag zo'n gouden eitje mocht rapen, maar langzamerhand begon hij erover te piekeren, dat één eitje, al was het ook van goud, toch niet zo heel veel was.

Die gouden eieren kwamen toch ergens vandaan en wanneer die gans elke dag zoveel goud kon voortbrengen, dan moest zij toch beschikken over een goudmijntje, waaruit ze dat gouden ei kreeg?

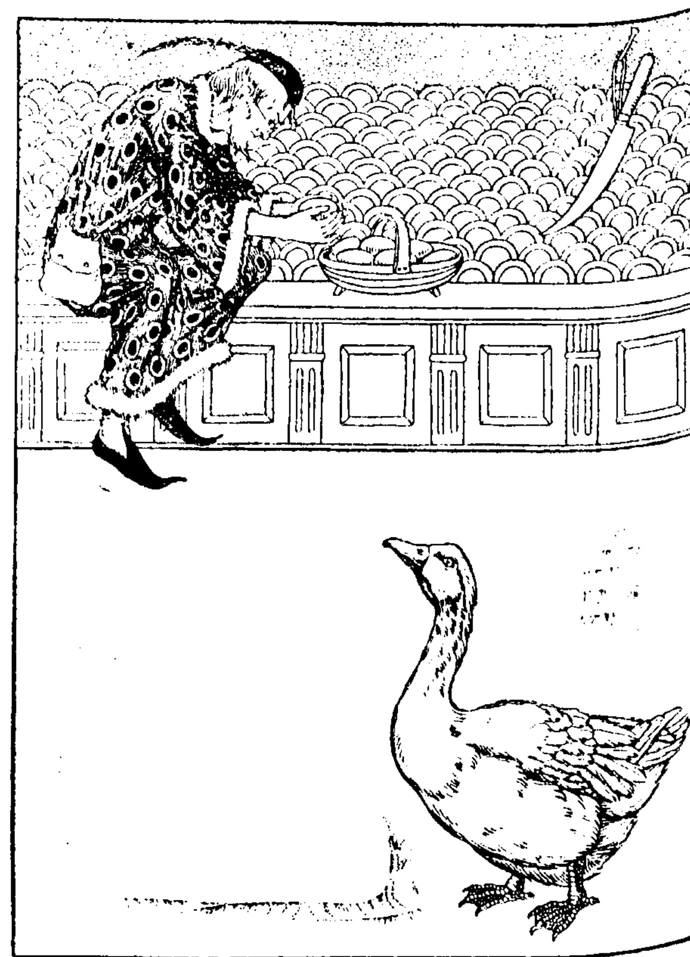
De gedachte aan die goudmijn liet de man niet meer los. Ik moet die mijn hebben, zei hij, want als ik die mijn heb, heb ik alles. Dan kan ik er immers zelf zoveel goud uit putten, als ik wil.

Dus nam hij 'n scherp mes en sneed zijn gans de nek af. Maar toen de vrek in de ingewanden naar het goudmijntje zocht, vond hij dat zijn gans toch maar 'n doodgewone gans was. Er was nergens goud te vinden.

Ja, nu stond hij daar met zijn dode gans. Weg de gouden eitjes. Weg de zekerheid van voorsp... en rijkdom.

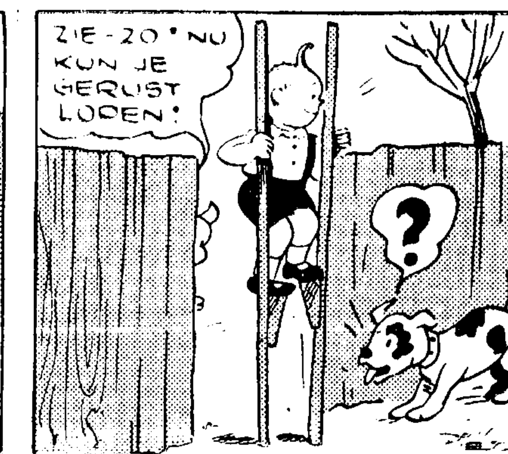
Domme man, die niet tevreden was met wat hij had en die omdat hij zo hebzuchtig was ... gedwongen was de weg op te gaan van armoede.

Laten wij wijzer zijn en baas blijven over onze verlangens. Dan alleen hebben we kans om elke dag het gouden eitje van onze tevredenheid te blijven rapen.

Kroniek van een parochie

Eerste katholieke kerk te Oranjestad kwarteeuw geleden ingezegend

Deputatie van Sabaneta verzoekt de bisschop inwijdingsplechtigheid ondanks regen niet uit te stellen

San Nicolas. — Dat de Kerk van Santa Teresita te San Nicolaas, Aruba, van bouwlustige Pastoors profiteert en geprofiteerd heeft moge blijken uit het volgende. In Mei van dit jaar, dus tijdens het pastoraat van de tegenwoordige Pastoor, p. I. de Haas, werd begonnen met de bouw van een gloednieuw priesterkoor, dat reeds zijn voltooiing nadert. Dit presbyterium is een stuk nieuwbouw van de stenen kerk, die tot stand kwam in 1935, toen Pastoor Exler te San Nicolaas resideerde. En deze stenen kerk gebouwd op dezelfde plaats waar Pastoor Hendriks een houten kerk neerzette, welke werd ingewijd op 24 November 1929, dit jaar dus een kwarteeuw geleden.

Dit „zilver" is een aanleiding de voorbereidingen voor het katholiek-kerkelijk leven te San Nicolaas uit de nog geenszins vergeelde archieven op te diepen. Het zij een bescheiden poging om een welverdiende hulde te brengen aan de pionier van de Santa Teresita parochie, thans de grootste parochie van het Apostolisch Vicariaat van de Nederlandse Antillen.

Geen uitbreiding, maar nieuwbouw

In Juni 1926 kreeg Sabaneta een nieuwe Pastoor in de persoon van Pastoor Hendriks. De toenmalige Apostolisch Vicaris Mgr. M. Vuylsteke schreef al spoedig aan de nieuwe herder over zijn plannen om de kerk van Sabaneta uit te breiden. Wilde men aan het groeiend aantal parochianen van Sabaneta voldoende plaats kunnen bieden, dan was een vergroting van de kerk dringend nodig. Hoewel nog slechts kort te Sabaneta woonachtig, had Pastoor Hendriks reeds zoveel idee van zijn parochie, dat hij de Bisschop een uitbreiding van de kerk durfde afraden. Een ruimere kerk te Sabaneta zou geen oplossing zijn voor de ver weg wonende parochianen op Seru Blancu en te San Nicolas. De enig juiste oplossing zou zijn de stichting van een nieuwe kerk te San Nicolas zelf. Monseigneur zag de redelijkheid van Pastoor Hendriks' suggestie in en gaf de Pastoor van Sabaneta de opdracht de nodige stappen te zetten om tot de bouw van een nieuwe kerk te San Nicolas te kunnen geraken.

Dicht bij Lago concession

Onmiddellijk ging deze 60-jarige Priester aan het werk. De Heer Francisco Bislick had van het Gouvernement een terrein ter grootte van twee bunders in huur. Hij werd bereid gevonden tegen een geldelijke vergoeding van zijn huurcontract af te zien. Het Gouvernement verkocht daarop het stuk grond aan de Pastoor. De ligging van dit terrein was in zoverre gunstig, dat men een kerk kon bouwen, die zo dicht mogelijk bij de Lago concession stond. Dat was het uitdrukkelijk verlangen van Mgr. Vuylsteke, en deze nam hiervoor het nadeel, dat de kerk vlak aan de openbare weg zou liggen op de koop toe.

„Each inch gentleman"

Met behulp van zijn parochianen van Sabaneta kon Pastoor Hendriks een klein fonds vormen om de bouw van de toekomstige kerk te bekostigen. Hiervoor ondervond hij eveneens veel steun van de Lago, speciaal van de general manager of construction, Mr. D. J. Smith, een „each inch gentleman" zoals de bouw pastoor hem betitelde. Mr. Smith liet in de tekenkamer van de Company een uitgewerkt plan bewist te bewerken, dat de Lago een gift ad Fl. 12.500 schonk.

Nadat de Pastoor nog een som geld bij een aantal particulieren had opgenomen tegen 3%, kon op het feest van St. Dominicus, 4 Augustus 1929 met de bouw van de kerk een aanvang worden gemaakt. Enige maanden daarna wijdde Mgr. Vuylsteke het nieuwe Godshuis, dat de H. Theresita van het Kindje Jezus tot Patrones kreeg, in. De Bisschop werd hierbij geassisteerd door de Pastoors van Oranjestad, Noord en Santa Cruz, resp. de Z.E. Pastoors A. v.d. Veen Zeppenfeldt (de huidige Apost. Vicaris), S. Hagemans en L. Tolenaar.

Kroniek

Deze gebeurtenis werd door Pastoor Hendriks als volgt vastgelegd in de parochie kroniek: „Dien dag werden we teleurgesteld daar het 's morgens geweldig begon te regenen. Toen Mgr. om half negen de plechtige Hoogmis zou beginnen waren er geen tien mensen in de kerk van Sabaneta. Z.D.H. moest zich tevreden stellen met een gelezen H. Mis. Daar het na de H. Mis ook nog bleef gieten, meende Mgr. dat het voorzichtiger was de kerkwijding, die om vier uur zou plaats hebben, af te lassen. Maar de H. Teresita was hier niet van gediend. Tegen twaalf uur werd het prachtig weder, zodat het volk, dat zich om twee uur reeds om de kerk van St. Teresita had vergaderd een deputatie naar Sabaneta zond om de Bisschop te vragen de plechtigheid te laten doorgaan. Mgr. gaf gaarne toe. Ofschoon de Salinja een modderpoel was (de nieuwe weg bestond toen nog niet) vertrok Mgr. goed drie uur met de Pastoors naar San Nicolas. Om vier uur begon de plechtigheid. In de stampvolle kerk zaten op de ere plaatsen de H. Ed. Gestrenge Heer Wagemakers, Gezaghebber van Aruba, en de Weled. Heer Weyerman, commandant der militaire macht alhier".

Pastoor bedient twee kerken

San Nicolas was nu een eigen kerk rijk. Maar het aantal paters, werkzaam op de Nederlandse Antillen, was niet groot genoeg om deze kerk nu ook een eigen Pastoor te geven. Voorlopig, d.w.z. tot het begin van 1931, zou de Pastoor van Sabaneta twee kerken moeten bedienen. En zo ging Pastoor Hendriks iedere Zondag, na te Sabaneta de H. Mis gelezen te hebben, naar San Nicolas om daar een gezongen H. Mis op te dragen en te preken, de ene Zondag in het papiaments, de andere Zondag in het engels. Bovendien bezocht hij zijn nieuwe parochiekerk eens per week om de gelovigen gelegenheid te geven te biechten. De Pastoor overnachtte dan in een kamertje boven de sacristie-een pastorie was nog niet aanwezig- en las de volgende morgen de H. Mis.

Pastorie en school

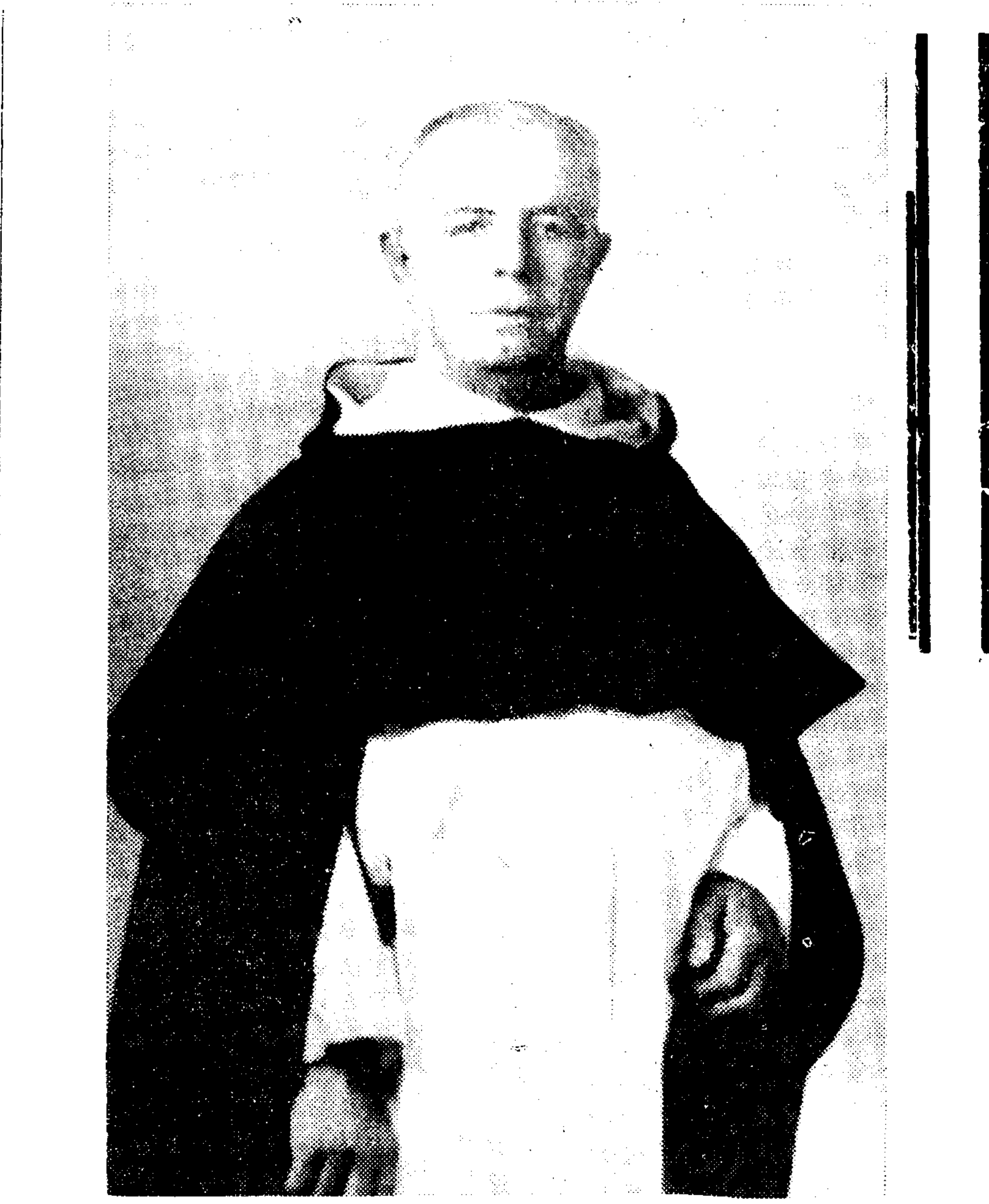
In Februari 1931 werd Pastoor Hendriks eervol ontheven van zijn ambt als Pastoor van Sabaneta en benoemd tot Pastoor te San Nicolas. In April van dat jaar kon hij de pastorie betrekken. Zijn pastoraat duurde tot medio 1933, toen hij werd opgevolgd door de Z.E. Pastoor Th. Exler, thans Pastoor te Rincon. Behalve kerk en pastorie bouwde Pastoor Hendriks te San Nicolas tevens de St. Theresia school, die geopend werd op 9 Januari 1934, en een woning voor de E.E. Zusters Dominicanessen.

Een kerkgebouw heeft slechts een betrekkelijke, tijdelijke waarde. De kerk van Pastoor Hendriks werd in 1935 afgebroken en het hout hiervan besteed voor de bouw van een katholiek Zeemanshuis. Deze Seamen's club deed dienst tot aan het begin van dit jaar, toen zij kennis maakte met de slopershamer.

Doch wat Pastoor Hendriks, de zwoeger voor de Heer, in zijn bescheiden houten heiligdom verricht heeft, zal voor velen van eeuwigheidswaarde blijven.

Het feit dat 25 jaar geleden de eerste katholieke kerk te San Nicolas ingezegend werd met enige luister herdacht. Pas op 9 Februari 1931 werd de kerk van San Nicolas tot „parochie"-kerk verheven, zodat in 1956 het 25-jarig bestaan van de „periode" gevierd wordt. Zondag 21 November zal de Z. E. Pater B. Standmeijer, Pastoor van de kerk te Sabaneta, de moederkerk van die van San Nicolas, onder alle H. H. Missen de parochianen van de Santa Teresita Kerk toespreken. 24 November wordt er een plechtige H. Mis van dankbaarheid opgedragen.

Moge Gods zegen blijven rusten op de uitermate gedifferentieerde en daardoor zo probleemrijke parochie te San Nicolas.

Pastoor Franciscus Hendriks, die, als Pastoor van Savoneta en San Nicolas op zestig-jarige leeftijd, begon met de bouw van de nu verdwenen eerste kerk van laatstgenoemde parochie.

San Nicolas leverde in 1935 — dat is nog geen 20 jaar geleden — het volgende beeld op van het terrein waar nu de nieuwe kerk en de talloze scholen staan. Van links naar rechts: de eerste school, het motorhuisje, Zustershuis, water-reservoir, oude kerk en pastorie.

Overboord geslagen

Oranjestad. — Van de onder Britse vlag varende tanker „El Morro" is voor San Nicolas een der opvarenden overboord geslagen. Reddingspogingen leverden geen resultaat op. Men heeft in de buurt varende schepen verzocht naar de drenkeling uit te kijken.

Consul van Chili benoemd

Oranjestad. — De heer Carlos Luiz Croes is benoemd tot Consul van Chili De heer Croes wensen wij met deze benoeming van harte geluk. Wij kunnen nu spreken van „three-in-one", want op hetzelfde adres, Havenstraat 7 (boven Singer) vindt men de heer Bertram Croes als consul van El Salvador en mevr. Regina Croes Vda de Madariaga als consulair agente van Cuba. Het telefoonnummer voor deze drie kantoren is 1767. Met genoegen hebben wij de naam van Carlos Croes toegevoegd aan de lijst van het corps consulair.

Douane-recherchedienst ingesteld

Oranjestad. — In navolging van Curaçao zal ook op Aruba een douane-recherchedienst worden ingesteld, die ressorteert onder de Landsontvanger. Deze dienst is in het leven geroepen om de smokkelhandel tegen te gaan. De heer Isaac Franka zal, onder de titel commies-verificateur, als hoofd van deze afdeling worden aangesteld en met ingang van 1 November zijn ontslag nemen uit de politiedienst.

De positie van de Indonesiërs in Philippijnen

Djakarta. — Het ministerie van buitenlandse zaken heeft het vertrek aangekondigd van een Indonesische delegatie naar Manilla teneinde met de Philippijnse regering besprekingen te voeren om te geraken tot oplossing van het probleem der Indonesiërs in de Philippijnen, dat de laatste tijd voortdurend de aandacht trekt. De gezant van Indonesië in Manilla, de heer Tjokroadisumarto, zal als voorzitter van die delegatie optreden.

CURACAO

De positie van de Antilliaanse Surinamers

Willemstad. — Onder de kop „Problemen die op een oplossing wachten", schrijft „Suriname" over de positie van de Antilliaanse Surinamers in Suriname het navolgende.

Onze landgenoten in de vreemde, vooral die op de Antillen, hebben geen reden over belangstelling onzerzijds te klagen. Of deze belangstelling hun probleem, de terugkeer naar het eigen land, tot oplossing brengt, dat weten zij wel beter. Dit probleem is niet eenvoudig en daarom misschien de moeite waard om een oplossing voor te vinden. Toen men hun wijsmaakte dat zij hun koffers konden pakken want dat de terugkeer aanstaande was, doordien grote werken zouden worden ondernomen, hebben we in woord en geschrift gewaarschuwd tegen deze fopspeen. Omdat dit ongelukken zou kunnen maken. Gezwegen van de onjuistheid van het in uitzicht gestelde, zouden er kunnen zijn die zich bij het werk een mate van onverschilligheid zouden kunnen veroorloven, wat voor hen funest zou kunnen worden.

Twee factoren die moeilijkheden geven. De eerste is dat velen hunner in een gespecialiseerd bedrijf werkzaam zijn, een specialisatie die wij hier niet kennen. Elke afdeling heeft zijn mannetjes en dezen hebben door zich op een bepaald onderdeel toe te leggen zich een ervaring of bedrevenheid eigen gemaakt die hen zoals wel meer vernomen is, zeer geschikt maakt voor hun arbeid. Er zal dus een vorm van herscholing moeten plaats vinden. Een zodanige die hen in staat stelt met dezelfde mate van geschiktheid zich aan te passen aan hun nieuwe werkkring.

Wat nog meer klemt is de arbeidsvergoeding die zij ginds ontvangen en die in staat stelt om een leven te leiden die voor de doorsnee werknemers hier nog onbekend is. Zij kunnen zich meer veroorloven en hebben betere sociale voorzieningen voor de oude dag. Een deel zouden ze willen prijs geven, zoals ons uit gesprekken duidelijk werd. Doch de teruggang mag niet zodanig zijn dat zij een normaal bestaan prijs geven voor een die hiervan ver verwijderd is, aldus „Suriname".

VAART EN VLUCHT

Pereira nr Baranquilla, *Gothir* v Londen, *Augsburg* v Pto Cabello nr Maracaibo, *Thistledowne* v Savanah nr Cristobal, *Eloisa* — La Guaira, *Aletes* v Aruba, *Pericles* v Hamburg, *Elizabeth Bakke* v Hamburg en *Lolita* nr La Guaira.

Het KLM vliegtuig dat Maandag van Amsterdam vertrok landde Dinsdag 22.40 uur loc. tijd op Hato; het vliegtuig dat Maandag van hier vertrok, landde hedenochtend 01.15 uur Ned. tijd op Schiphol.

Asiento slaat Surinam CC

Emmastad. — De Surinam C.C. was de gast van de Asiento C.C.

Vriendschappelijk werd gecricket om de meeste runs.

Het gelukte de mannen van Asiento te winnen, triomfantelijk verlieten zij de pitch met 122 runs voor all, waartegenover de gasten 56 runs voor all plaatsten. In de Suriname ploeg zagen wij twee „newcomers" opgesteld o.a. van Rijn en Paddamsing, die nog wedstrijd routine missen, maar in de toekomst door meer wedstrijden te spelen van zich zullen doen spreken. In de Asiento ploeg speelde captain de Koop een goede partij, hij boekte 42 runs op zijn naam, gevolgd door Teytenberg met 28, Brakke 24 en Haddaway 14. Bowler Jordon nam voor zijn rekening 7 wickets. Van de Surinamers kan genoemd worden de oldtimer Felder, die als openingbatter de bowlers Jordon en Haddaway menig zweetdruppel bezorgde, hij bleef ruim drie kwartier aan bad en scoorde zelf 6 runs. Verder mag nog genoemd worden de jongste bowler, Reemnet die de kunst van het bowling bleek te verstaan.

Meije als laatste man aan bad, deed alle moeite om een drawn te forceren, er restte slechts een halve minuut te spelen en nog één bal te bowlen, die hem noodlottig werd, hij werd voor L.B.W. naar de tribune gewezen. Hiermede kwam een eind aan een zeer sportieve wedstrijd, die geleid werd door de umpires Renardus en Inderson. Na de wedstrijd werden de gasten door de gastheren onthaald op een koele dronk om maar even te zwijgen van de smakelijke lunch, die bij lunchtime werd opgediend. Er zal zeker spoedig revanche volgen, maar dan geven wij captain Mardjo van de Surinam C.C. de goede raad om beter aandacht te schenken aan de opstelling van de field setting. In een cricketwedstrijd is dit een gebiedende noodzakelijkheid.

Curaçaose athletiekwedstrijden

Willemstad. — De Curaçaose Athletiek Bond organiseert op Zondag 31 October de Curaçaose Kampioenschapwedstrijden voor senioren.

Op de volgende nummers kan worden ingeschreven;

100 m. — 200 m. — 400 m. — 800 m. 5000 m. en 10.000 m.; 4 x 100 m. estafette, hoogspringen, verspringen, kogelstoten, speerwerpen en discuswerpen.

Aanvang: 14.00 uur in het Rofstadion. (de 5000 m. en 10.000 m. worden niet op de zelfde dag gelopen).

PSV wint biljarttournooi

Willemstad. — De PSV biljarters zijn onbedreigd op de eerste plaats geeindigd in het zeer geslaagd PSV-biljarttournooi. Er moeten nog twee series worden verspeeld, maar wijzigingen kunnen er niet meer in worden aangebracht.

De uitslagen van gisteren luidden *Kort* (DWS) wint van *v.d. Zanden* (PSV), *W. Cratsz* (PSV) wint van *de Haan* (de West), *W. Wauben* (PSV) wint van *Blokpoel* (de West), *Donder* (PSV) wint van *Bugter* (DWS), *Singer* (PSV) wint van *Rosario* (de West).

Momenteel heeft PJV 96 punten uit 64 wedstrijden, DWS heeft 69 punten uit 68 partijen, de West 33 punten uit 66 partijen.

Zaterdagavond is er in Vaerssenbaai, prijsuitreiking, de voorzitter van PSV, de heer de la Mar, zal zich met deze taak belasten. Ten besluite een gezellig dansje op de muziek van het bandje van de van Speyk.

Voetbalwedstrijden gaan niet door

Willemstad. — Naar de C.V.B. ons mededeelt, zullen de aangekondigde voetbalwedstrijden van hedenavond, welke ten bate van de C.V.B. worden gespeeld, wegens de slechte weersomstandigheden en de onbespeelbaarheid van het Rifstadion, geen doorgang meer vinden.

Het weer

Max. temp. 28.6 (83,5 F), min. 23.5 C (73,3 F), gem. 26,3 C (79,3 F). Max wind 14, min. 5 en gem. 10 knopen. Vochtigheidsgehalte 80%. Heldere hemel 3, licht bewolkt 7, bewolkt 9 en zwaar bewolkt 5 uur.

Hoewel het gisteren veel geregend heeft, noteerde de regenmeter op Hato slechts 2.3 mm neerslag.

29 OCTOBER 1944

VEROVERAARS VAN STEDEN BRENGEN OOK BREDA DE VRIJHEID

Velen vielen ten offer aan de terreur der bezetters na „Dolle Dinsdag"

„Het Haagje van het Zuiden"

(SPECIALE CORRESPONDENTIE)

Wij schrijven 29 October 1944: Breda, de stad der Nassau's en Oranje's bevrijd door de eerste Poolse Pantserdivisie, deel uitmakend van het eerste Canadese leger. Een kort, maar hevig artillerie-duel, enkele verspreide straatgevechten en een leger van Poolse vrijheidsstrijders maakt een einde aan vier en een half jaar bezetting. Eén naam zal Breda niet licht vergeten, die van generaal-majoor Stanislav Maczek, bevelhebber van de eerste Poolse divisie. Het zal zich hem herinneren als de kleine, gedrongen man, die namens zijn mannen burgemeester Van Slobbe in smetteloos Frans dank zegde voor het hartelijk welkom en de vriendelijke gastvrijheid, die de oude Baroniestad hem betoond had.

„Dziekujemy wam Polacy"

De bevrijding van Breda kwam min of meer als een verrassing. Iedereen wist, dat de geallieerde legers in Noord-België achter het Albert-kanaal waren blijven steken, omdat de aanvoer het front niet kon bijhouden tijdens de grote, snelle opmars door Noord-Frankrijk en België. **Al op 5** September had Radio-Oranje uit Londen gemeld — en de BBC had het officieel bevestigd — dat Breda bevrijd was. Inderdaad hebben de bewoners van het Zuidelijk stadsdeel die nacht enige gepantserde verkenningswagens van de geallieerden door de straten zien rijden. Maar die verdwenen weer en daags na Dolle Dinsdag hield de stroom van terugtrekkende Duitsers op en keerden de Ortskommandant, de Grüne en de Sicherheitspolizei terug. Men had te vroeg gejuicht.

In de periode tussen Dolle Dinsdag en die glorieuze bevrijdingszondag keerde de bezetter heel zijn bruut geweld tegen de bevolking. Dekens en linnengoed werden gevorderd, de resterende fietsen in beslag genomen en de nieuwsvoorziening stopgezet. Tegen een achtergrond van ver-verwijderd artilleriegerommel voltrok zich voor de stad de laatste en misschien ook de meest droevige phase der bezetting. De ondergrondse strijdkrachten hadden bevel gekregen zich gereed te houden om op het eerste teken de geallieerde opmars te vergemakkelijken. Maar de **geallieerde opmars was tot staan gekomen en de ondergrondse werd in het** nauw gedreven. Op 4 October voltrok zich onder het nabijgelegen Effen het drama van de Vloeiweide. In de vroege ochtenduren van die dag bestormde een afdeling van de Duitse politie het huis van de boswachter Neefs, waar een dubbele radioploeg van de O.D. onder Windhausen zich verborgen hield. Acht verzetslieden vonden daarbij de dood. Ook de vrouw en drie kinderen van de boswachter zijn in het brandend huisje omgekomen. Vijf ondergrondse strijders werden door de Duitse politie mee naar Breda genomen en de volgende dag na zware folteringen te hebben ondergaan op de Schietheide in het Mastbos gefusilleerd. Andere bewoners van de stad werden in die periode om vaak onbegrijpelijke redenen naar de Ortskommandantur in de Willemstraat overgebracht en daar in de tuin terechtgesteld.

Er verschenen geen kranten. De illegale pers kreeg nauwelijks gelegenheid te functionneren en de radioberichten waren schaars. Men vertrouwde meer op het verre geluid der kanonnen, dat in de laatste helft van October naderbij scheen te komen. Maar zelfs op de dag die aan de bevrijdingszondag vooraf ging, besefte men nog niet goed hoe dicht de vrijheid voor de deur stond. Men verwachtte het geallieerde bevrijdingsleger uit het Westen of desnoods nog uit het Zuiden. Maar generaal Maczek, die opdracht had met zijn mannen de rijksweg Tilburg—Breda af te snijden en dus de druk op Tilburg, waar de Irenebrigade streed en op de corridor Eindhoven—Den Bosch—Nijmegen te verminderen, maakte een schijnmanoeuvre in Noord-Westelijke richting, waardoor de Duitsers ijlings terugtrokken in Noordelijke richting, naar de Moerdijkbruggen. Vanuit het Oosten en het Zuid-Oosten rukten in de nacht van Zaterdag 28 op Zondag 29 October de mannen van de eerste Poolse pantserdivisie Breda binnen. Een kort artillerieduel brandde de laatste verzetsnesten weg. Helaas werd daarbij ook een aantal Bredanaars getroffen. Maar door zijn schijnmanoeuvre heeft de generaal de stad gespaard voor heftige schermutselingen zoals in Den Bosch.

Welke Bredanaar had gerekend op Poolse bevrijders? Men had Canadezen, desnoods Engelsen of Amerikanen verwacht. Wie had er eigenlijk ooit van Poolse geallieerden gehoord? Alleen bij geruchte. In Juni 1940 had het Poolse legioen, dat tijdig de verschrikkelijke dans in het vaderland had weten te ontspringen, reeds gevochten in Frankrijk. Het was met de geallieerden overgestoken naar Groot Britannië en daar opgeleid om deel te kunnen uitmaken van Eisenhowers bevrijdingslegers. Een gedeelte der Poolse strijders nam onder generaal Anders deel aan de veldtocht in Italië en vergaarde onsterfelijke roem bij de bestorming van de Monte Cassino. Een ander deel nam onder generaal Maczek deel aan de opmars door West-Europa. Men treft hun oorlogsgraven aan in Noord-Frankrijk, in Roesselaere, Gent, Axel, Terneuzen, Sluiskil, Hengstdijk, Merxplas en Baarle Nassau. **Zij kregen de erenaam van** „Jagers van Vlaanderen" en „Veroveraars van Steden".

Breda was echter snel gewend aan zijn Polen. Nog eer de gedenkwaardige bevrijdingszondag verstreken was, prijkten in tal van étalages witte kartonnen kaarten met het opschrift: Dziekujemy wam Polacy", „Wij danken de Polen". En honderden liepen de straat op en wuifden en schreiden en riepen hun bevrijders toe „Nich zijje Polska!" „Lang leve Polen!" Het dundoek werd ontrold, oude, vertrouwde gezichten, die men zolang uit het stadsbeeld had gemist, doken weer op. Als eerste burgemeester Van Slobbe, die op de schouders van zijn gemeentenaren naar het stadhuis werd gedragen. Menig gezicht, dat men zo graag had teruggezien, bleef weg, voor goed. Op Maandag werd de bevrijding voltooid, het Noorderkwartier de Belcrum. De bruggen werden zo goed en zo kwaad als het ging hersteld, verkenners organiseerden hulpdiensten en het leven hernam zijn gang. Pas na ruim een week werd het Duitse bruggenhoofd bij Moerdijk opgeruimd en kwam Breda buiten de frontlinie te liggen.

Haagje van het Zuiden

Men noemt Breda wel „het Haagje van het Zuiden". Nooit is die naam meer passend geweest dan in de periode tussen de bevrijding van de stad en de dag van de nationale bevrijding. Ondanks de vliegende bommen, die op hun weg naar Antwerpen vaak in Breda neerstortten en dood en verwoesting zaaiden, werd spoedig in de gebouwen van de Koninklijke Militaire Academie het hoofdkwartier van generaal Kruls en zijn Militair Gezag gevestigd, vanwaar het bevrijde deel van het land werd geregeerd. Prins Bernhard vestigde in het oude Postkantoor aan de Vismarktstraat zijn hoofdkwartier der Binnenlandse Strijdkrachten en na enige maanden tenslotte nam H.M. Koningin Wilhelmina, samen met haar dochter, de huidige koningin, haar intrek in de villa „Anneville" onder Ulvenhout nabij Breda. Daar is het ook geweest, dat de Moeder des Lands de blijde tijding ontving van de Duitse overgave en weinigen zullen die grootste feestelijke nacht vergeten, toen heel Breda in lange optocht naar „Anneville" trok om samen met Haar, die aller leed gedeeld had, de nationale bevrijding te vieren.

Breda was bevrijd. Maar de oorlog ging verder. Ook de Polen trokken verder naar Den Bosch, het Land van Maas en Waal en tenslotte naar Duitsland. **Maar telkens weer keerden zij** terug naar Breda, waar velen een tweede thuis hadden gevonden. Zij trouwden er en stichtten er een gezin. Zij zochten en vonden er werk en wonen er nu nog. Wachtend op de dag dat ook hun eigen vaderland de dag der Vrijheid zal mogen beleven.

Toronto geestdriftig over het Concertgebouworkest

Het enige concert in Canada

Ruim 2800 enthousiaste concertgangers die de „Massey Hall" tot de laatste plaats toe bezetten, hebben het Concertgebouworkest en zijn dirigent Eduard van Beinum ovatie op ovatie gebracht na een uitvoering, die algemeen als „schitterend" en „buitengewoon mooi" bestempeld werd. Men is dan ook van oordeel, dat dit concert, de eerste en enige uitvoering, die het Concertgebouworkest in Canada geeft, de belangrijkste gebeurtenis van het beginnende muziekseizoen in Toronto is.

Ook de critici zijn eenparig in hun lof voor het Amsterdamse orkest, dat zij „een waarlijk groot orkest" noemen. Het publiek rees spontaan van zijn zetels toen Van Beinum, die door de critiek „een man van groot gezag" genoemd werd, het podium betrad. Het bleef staan terwijl de volksliederen van Nederland, Canada en de Verenigde Staten werden gespeeld.

Het hoogtepunt van het concert vormde de vertolking van de eerste symphonie van Brahms, waarvoor het orkest opnieuw een ovatie in ontvangst moest nemen. Toen het concert besloten werd verrees het enthousiaste auditorium opnieuw van zijn zetels en bracht de Nederlanders een waarlijk donderend applaus.

Sinds het optreden van de Engelse pianiste Myra Hess heeft het publiek zich niet meer zo enthousiast voor enige uitvoering in „Massey Hall" betoond, als voor dit concert.

Ook hier waren de meningen weer het meest verdeeld over de symphonie nummer twee van Henk Badings, welke opgedragen is aan Van Beinum. De andere werken, die uitgevoerd werden, waren twee zeventiende eeuwse hymnen van Valerius en Kindler, „der Freischuetz" van Von Weber, Ravels „Daphnis en Chloe".

De criticus John Kraglund van de „Toronto Star" prees het concert als „een van de belangrijkste gebeurtenissen in het muziekseizoen". Hij schreef, dat het publiek de symphonie van Badings „belangwekkend" had gevonden, maar betwijfelde of dit werk zich een vaste plaats in het Noord-Amerikaanse repertoire zou kunnen verwerven.

George Kidd van de „Toronto Telegram" had evenals Kraglund slechts uitbundige lof voor de uitvoering van Brahms eerste symphonie terwijl hij bovendien de symphonie van Badings aanzienlijk welwillender benaderde. „De symphonie lag zeer goed in het gehoor ondanks het feit, dat men dit werk voor de eerste maal hoorde". Men moet dit werk zeker nog een tweede maal horen om het volledig te kunnen genieten", aldus deze criticus.

De criticus John Kraglund van de „Toronto Globe and Mail" noemt het concert „een groot cultureel geschenk". Ten aanzien van de symphonie van Badings schrijft hij, dat wanneer men deze symphonie meerdere malen gehoord zou hebben, wellicht zou blijken, dat er een zeker gemis aan klaarheid en innerlijke samenhang in was en dat veel van het thematisch materiaal niet ten volle benut was. Hij meende echter, dat deze symphonie „veel belangwekkends" bood, terwijl er ook veel in te genieten viel.

Air France eist voor Comets vergoeding

Nieuwe strop voor „De Havilland"

Parijs. — De Franse luchtvaartmaatschappij „Air France" zal schadeloosstelling eisen van de Britse „De Havilland"-vliegtuigfabrieken naar aanleiding van het vliegverbod, dat voor de straalverkeerstoestellen „Comet 1" is uitgevaardigd. Een woordvoerder van de „Air France" verklaarde, dat zijn maatschappij vergoeding wenst voor de drie Comets, die zij had aangeschaft en die zij slechts tot het vliegverbod, dat in het begin van dit jaar werd uitgevaardigd, op haar lijnen heeft kunnen gebruiken.

Guatemalanen in Argentinie aangehouden

Buenos Aires. — Veertig Guatemalanen zijn te Buenos Aires gearresteerd in het kader van de maatregelen tegen de geheime communistische activiteit. De gearresteerden behoren tot de 200 Guatemalanen, die na de val van Arbenz in de Argentijnse ambassade te Guatemala waren gevlucht en enige tijd geleden naar Argentinië zijn overgebracht.

Plaatjes waren bankbiljetten

's- Gravenhage, — Een marktkoopvrouw heeft op het Vaillantlaan te 's-Gravenhage een bedrag van Nf. 4500. — verloren. Het was haar bedrijfsgeld, bestaande uit een bankbiljet van Nf. 1.000 en vele briefjes van Nf. 100,—. Zij droeg dit geld in een zakdoek geknoopt bij zich. Een tienjarige knaap heeft het bundeltje gevonden en heeft aan voorbijgangers „plaatjes" uitgedeeld. Een aantal dergenen, die op deze wijze in het bezit van bankbiljetten waren gekomen, is met het geld naar de politie gegaan. Op een bedrag van Nf. 1200 a Nf. 1300 gulden na is het verlorene weer terecht.

Goudvangst Renate uitgesteld

Den Haag. — De voorzitter van de Coöperatieve Bergingsmaatschappij Renate Leonhardt heeft medegedeeld, dat er in de komende maanden géén pogingen ondernomen zullen worden om het goud te bergen. Het seizoen is reeds te ver gevorderd en het weer dermate onbestendig dat het risico te groot is. De enorme werkput die thans vrijwel geheel gereed is, zal naar de Berg- of Fordhaven worden gesleept om daar het restant beton dat nog gestort moet worden te ontvangen. En daarna is het wachten op het voorjaar.

Sovjet laten bommen ploffen

Washington. — Lewis Strauss, voorzitter van de Amerikaanse commissie voor de Atoomenergie, heeft te Washington medegedeeld, dat zich in de Sovjet-Unie van medio September af een reeks ontploffingen van atoomwapens heeft voorgedaan.

Slechts een onbeduidend gedeelte van de radio-actieve deeltjes zijn boven de Verenigde Staten gekomen. De commissie zal slechts nadere mededelingen over deze ontploffingen doen, indien zich in verband hiermede een ongewone ontwikkeling zou voordoen.

De commissie deelt niet mede op welke wijze de ontploffingen zijn geregistreerd, noch boven welke delen van de Verenigde Staten de radioactieve deeltjes zijn waargenomen.

De regering van de Sovjet-Unie heeft de vorige maand medegedeeld de zesde proef met een atoomwapen te hebben genomen, „teneinde de Sovjet-Russische geleerden en technici behulpzaam te zijn".

Enkele dagen na deze mededeling meldde het blad „Asahi" in Tokio, dat Japanse geleerden er bijna zeker van zijn, dat in de Sovjet-Unie kort geleden een waterstofbom op 500 mijl ten Noord-Westen van Nome in Alaska, vermoedelijk op een eiland, tot ontploffing had gebracht.

Door wraak gedood

Palermo. — Francisco Scaletta, die zeven jaar geleden een man had gedood, werd vandaag zelf van het leven beroofd door negen kogels uit twee pistolen van verschillende kaliber. Scaletta boog zich juist voor over om de shutters van zijn restaurant te openen. Door verschillende gratie-verleningen werd zijn straf van dertien jaar aanzienlijk bekort.

Beursberichten

NEW YORKSE BEURS

New York. — Na een zwakke opening kon de stemming op de N.Y.-effectenbeurs gisteren zich herstellen en rond het middaguur hadden fractionele stijgingen de overhand. In de namiddag kromp de omzet in, doch voor het merendeel konden de fractionele stijgingen gehandhaafd blijven. Shell Oil noteerde een punt lager als gevolg van lagere winst in het derde kwartaal. De markt sloot onregelmatig.

Aantal verhandelde fondsen 1162; hoger 427; lager 482; onveranderd 253; aandelenomzet 2.010.000; obligatie-omzet $ 2.690.000.—.

De koersen luiden:

American Tel. and Tel.	170 1/2
Anaconda	40 1/2
Bethlehem Steel	79 7/8
Dupont de Nemours	142 1/2
General Electric	43
General Motors	90
Int. Tel. and Tel.	21 1/8
Shell Oil	66
Standard Oil of New Jersey	99 3/4
U.S. Steel	59 1/8

Shell kwartaal winst van ruim 26 millioen dollar

New York. — Shell Oil meldt over het derde kwartaal een nettowinst van $ 26,100.000 of $ 0,95 per aandeel tegen $ 1.10 over het voorafgaande kwartaal. De nettowinst over de eerste negen maanden is thans $ 89,5 millioen tegen over de eerste negen maanden van 1953 $ 81,5 millioen of $ 3,26 tegen $ 2,96 per aandeel.

New York. — De U.S. Steel meldt voor de eerste negen maanden van dit jaar een nettowinst van $ 138,2 millioen tegen het vorige jaar $ 166,7 millioen, hetgeen overeenkomt met $ 4,55 tegen $ 5,66 per aandeel.

GREEP UIT DE AETHER

CUROM (416.6 m.)

17.30 Muzikale uitzending voor de kinderen in het Papiament
17.50 Gramophoonplaten.
18.05 Cumpleaños Feliz.
18.15 Dinermuziek
18.45 Nieuws
18.55 Voor het slapen gaan....
19.00 Boletin di noticia.
19.30 Wat de handel biedt.
20.30 The Voice of the Windward Islands
21.00 Conjunto-avond
21.45 Voor de Indiase kolonie
22.00 Dansmuziek
22.15 Nieuws en Sluiting.

HOYER (5.25 m)

18.00 Noord-amerikaans muziek
18.15 Duitse wijsjes
18.30 Hollands kwartiertje
18.45 Romantisch Parijs
19.00 Woensdagavond concert
19.30 Hoorspel „El Gato"
19.45 Week-end films
19.50 Met de jarigen in de lucht
20.30 Nieuws
21.15 Gevarieerde muziek
22.00 Sluiting.

AVROS (19 m.)

17.00 Voor de kinderen
17.15 Vrolijke programma
17.45 Populaire melodieën
18.00 „Aetherstem"
18.30 Voor de jarigen op de Antillen
18.45 Nieuws
19.00 Advertenties
19.30 Klassieke muziek
20.55 Nieuws en Sluiting.

P.C.J.

18.37 Klanken uit alle landen.
19.00 Nieuws.
19.19 U vraagt.... wij draaien.
19.32 Nederlandse Kroniek:
19.42 Vrij en Blij"
19.52 Hilversum, Radiostad.
20.10 Nederlandse small Combo's.
20 20 „Catholica".
20.23 Voor de West:
20.55 Avondgebed: Door Ds. F. R. A. Henkels.
20.58 Sluiting.